

Ali Paşa
Söylencesi
(TUNC)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Adli Tıp Kurumu
ANKARA..... Şube Müdürlüğü
(Adli Tıbiplik)

- 14 -

Rapor No.:7489-90-91

Muayene Tarihi: 3.3.1989

R A P O R

C. Savcılığına

S/1

Muayene Saati : 16.35

ANKARA

Ankara C.Savcılığı'nın 3.3.1989 tarih ve Hz:1989/13120 sayılı yazıları ile gönderilen şahısların yapılan muayenelerinde;

1-NESİM AVCI'nin ;(Ahmet oğlu 1966 D.lu,) Sağ omuz arka ve sağ kürek kemiği üzerinde 3 Cm. çapında 8 Cm. çapına kadar değişen ebatlarda, sağ kulak kepçesi altında 2X1 Cm. ebadında sağ temporalde 3X1 Cm. ebadında ekimozlar, her iki bacak iç yüzlerinde yüzeysel erazyonlar, tesbit olunmakla,

Arızasının BEŞ GÜN mutad iştiğalinden kalıp, hayatını tehlikeye maruz kılmadığını,

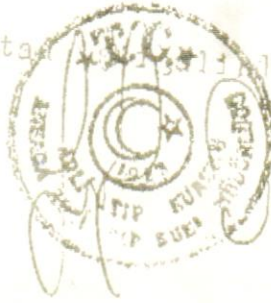
2-MEHMET ARSLAN'ın ;(Hüseyin oğlu 1966 D.lu,) Oksipitalde hafif ödem, frontal orta hatda ve sağ kaş üzerinde, sağ kaş dış yanında 1 CM. çapında ekimozlar, her iki kürek kemiği üzerinde ve sağ omuz üzerinde, sol omuz üzerinde 3 Cm. dem 15 Cm. ye kadar değişen ebatlarda ekimozlar, sol diz üzerinde yüzeysel erazyon, sağ kolda subjektif ağrı tesbit edilmiş olunmakla.

Arızasının BEŞ GÜN mutad iştiğalinden kalıp, hayatını tehlikeye maruz kılmadığını,

3-CEVDET TAŞTAN'ın ;(M.Sitka oğlu 1961 D.lu,) sağ par-yatalda 1 Cm. çapında, sırtta her iki kürek kemiği üzerinde ve arka sırta, bel hizasında 4X2 Cm. den 3X15 Cm. ebadına kadar değişen ebatlarda, sol omuz üstünde 3 Cm. çapında ekimozlar, sağ bacak üst dış kısımda 3X1 Cm. ebadında erazyon, ve ekimoz, belde subjektif ağrı tesbit olunmakla,

Arızasının BEŞ GÜN mutad iştiğalinden kalıp, hayatını tehlikeye maruz kılmadığını,

.../...

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ
United Communist Party of Turkey
Central Committee

Mr. Beyer de Ryke
19a, avenue du Gui
1180 BRUXELLES

9.3.1989

Dear Sir,

We are writing to you in an urgent matter. We would like to call your attention to the hungerstrike in the central prison of Ankara, which has completed its 9th day. To demonstrate their solidarity with their fellow prisoners Sargin and Kutlu have also joined it. A hungerstrike of nine days without eating anything usually has serious implications for the health of the concerned. We are deeply worried especially for Sargin, because he is the oldest of the participants (over sixty years). As for Kutlu, you might remember that he has problems with his heart.

As we informed you earlier, this hungerstrike is connected with the demand for an official investigation of the incident in the same prison on the 1st of March. On that day 57 political prisoners in the room number 4 of the same prison have been severely beaten up by the security forces. One of the victims (Dr. Cüneyt Kafkas) has been hospitalized with a broken rib and other injuries. Four others with serious head injuries have been treated in the medical room of the prison.

The prisoners have appealed to the attorney in charge of the prison and to the minister of justice demanding that those responsible for the beating up shall be named and legal procedures against them shall be started. So far there has been no response. Such a response from the authorities stating or demonstrating that the incidents on the 1st of March are being investigated and that such beatings shall not be tolerated in future could end the hungerstrike.

We ask your help in this complicated situation. We would be very obliged if you could take an initiative in order to bring about an end of the hungerstrike.

Assistant chairman

Mehmet Karaca

Assistant secretary general

Osman Sakalsız

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Adli Tıp Kurumu
ANKARA Şube Müdürlüğü
(Adli Tıbbi) -11-

Rapor No: 17365-66-67-68-69 SAYFA: 3

Muayene Tarihi : 2.3.1989

R A P O R

C. Savcılığına

Muayene Saati : 19.00

ANKARA

8-Ali YILDIZ(Nesimi oğlu 1953 D'lu):

Sol kürek kemiği Üzerinde 12x7 cm. ebadında ekimoz, sol temporalde fındık büyüklüğünde hematoma, kuyruk sokumunda ağrı şikayeti mevcut olup,

Arızasının 3(Üç)Gün mutad ıstigaline engel olacağı,

9-Ramazan HARMANCI(Halil oğlu 1968 D'lu):

Sol bacak üst iç hizasında 1x1 cm.lik yüzeysel sıyrık, sırtta göğüs omurları Üzerinde subjektif ağrı şikayeti, sağ omuz arka bölümünde 6x1 cm.lik ekimoz mevcut olup,

Arızasının 1 (Bir)Gün mutad ıstigaline engel olacağı,

10-Tarhan ALATAŞ (Keser oğlu 1964 D'lu):

Sağ omuz başı üst iç bölümünde 3x2, sağ pazu üst dış hizasında 2x2, sol kürek kemiği üst dış bölümünde 4x3, sol kürek kemiği alt hizasında 9x2, sol pazu arka bölümünde 2x1 cm. ebadında ekimoz, başında subjektif ağrı şikayeti mevcut olup,

Arızasının 3(Üç)Gün mutad ıstigaline engel olacağı,

11-Ömer KESKİN(Nasır oğlu 1966 D'lu):

Sırtta her iki kürek kemiği arasından ,sağ kürek kemiği alt hizasına doğru uzanan 15x3 cm. ebadında ekimoz, saçlı deride oksipital sağ üst bölümünde hafif şişlik mevcut olup,

Arızasının 3(Üç)Gün mutad ıstigaline engel olacağı,

12-Turgay BİLGİN(Kazım oğlu 1958 D'lu):

Sağ kürek kemiği Üzerinde 3x1 cm, sağ omuz üst kısmında 1 cm. çapında, sağ el işaret parmağı Üzerinde ödem, bel hizasında ve başta subjektif ağrı şikayeti mevcut olup,

Arızasının 2(iki)Gün mutad ıstigaline engel olacağı,

Rapor No.:

SAYFA:5

Muayene Tarihi: 2.31989

7374-75-76-77-78 RAPOR

C. Savcılığına

Muayene Saati: 19.30

ANKARA17-Süleyman ÖRCÜ(Hasan oğlu 1953 D'lu):

Sırtta sol kürek kemiği üzerinde 10x4,sağ kürek kemiği üzerinde 5x2,her iki kürek kemiği üzerinde 5x3 cm.ebadında ekimoz,sol dirsek üzerinde 2x1 cm.lik yüzeysel sıyrık,sol önkol arka bölümünde hafif şişlik,sağ kulağında subjektif ağrı şikayeti mevcut olup,

Arızasının 2(iki)GÜN mutad ıstıgaline engel olacağı,

18-Bassam KHWİHI (Ahmet oğlu 1960 D'lu):

Sol omuz başında 2x2 cm ,sol kürek kemiği üst bölümünde 3x1,sağ omuz başı arkasında 2x1,cm.şbadında ekimoz,sol diz kapağı alt hizasında 1x1 cm.lik yüzeysel sıyrık,oksipital üst sağ bölümünde hafif şişlik mevcut olup,

Arızasının 2(iki)GÜN mutad ıstıgaline engel olacağı,

19-Ertan YURTSEVEN(Cafer oğlu 1966 D'lu):

Boyun sağında elle basmakla hassasiyet,sol omuz başı arka bölümünde 2x1,sol kürek kemiği üzerinde 3x2 cm.ebadında noktali ekimoz,sol bacak alt dış hizasında 1x1 cm.lik yüzeysel sıyrık mevcut olup,

Arızasının 1 (Bir)GÜN mutad ıstıgaline engel olacağı,

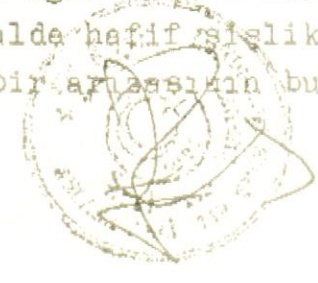
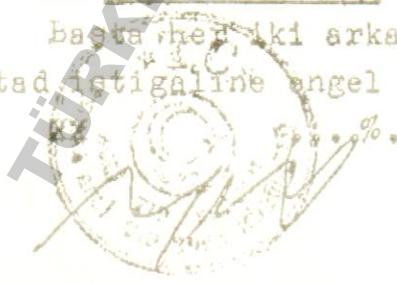
20-İsmail DURGUT (İhsan oğlu 1963 D'lu):

Sağ kürek kemiği üst hizasında 6x2 cm.lik noktali ekimoz,sırtta bel mahiyesi üst sağ bölümünde hassasiyet,oksipital üst sağ bölümünde hafif şişlik mevcut olup,

Arızasının 1 (Bir)GÜN mutad ıstıgaline engel olacağı,

21-İsmail SAYGILI (Hüseyin oğlu 1964 D'lu):

Başa her iki arka parietalde hafif şişlik mevcut olup,mutad ıstıgaline engel olacak bir arızasının bulunmadığı,

Not
Ali Şeyhan 22.03.89
(Tuzcu)

Rapor No.:

SAYFA:7

Muayene Tarihi : 2.3.1989

7383-84-85-86-87

R A P O R

C. Savcılığına

Muayene Saati : 20.00

ANKARA

26-Dursun ÖZKAN (Gazi oğlu 1955 D'lu):

Sağ omuz mafsasında hareketle ağrı şikayeti mevcut olup Arızasının 1(Bir)GÜN muted istigaline engel olacağı,

27-Rıza SATILMIŞ (Halil oğlu 1965 D'lu):

Sağ ön kolda 3x1 cm.ebadında yüzeysel sıyrık,saçlı deride sağ parietalde hafif şişlik mevcut olup,

Muted istigaline engel olacak arızasının bulunmadığı,

28-Reha Oğuz MADEN (Hamdi oğlu 1955 D'lu):

Sırtta her iki kürek kemiği üzerinde 8x2 cm.lik hipermi,sağ diz kapağı alt hizasında 1x1 cm.lik ekimoz,başında ağrı şikayete mevcut olup,

Muted istigaline engel olacak arızasının bulunmadığı,

29-Cemal KARAKUZU (Hüseyin oğlu 1963 D'lu):

Sol omuz başında 2x2 cm.lik,ekimoz,sağ ön kol alt dış hizasında 5x1 cm.lik yüzeysel sıyrık,boyunda hareketle ağrı şikayeti mevcut olup,

Arızasının 1 (Bir)GÜN muted istigaline engel olacağı,

30-Mehmet Bulent GÜLER (Yılmaz oğlu 1964 D'lu):

Sol kulakta ağrı şikayeti,sağ el sırtında başparmak hizasında 2x1 cm.lik hiperemi,sağ el bilek ve sol el bilek arka bölümünde kahverenkli 3x1 cm.lik ekimoz,sırtta sol omuz arka bölümünde 2x1,sağ kürek kemiği üst iç bölümünde 4x4,sağ omuz arka bölümünde 5x5 cm.ebadında noktavi ekimoz mevcut olup,

Arızasının 2(iki)GÜN muted istigaline engel olacağı,

.....%

DANİMARKA

- Avrupa Konseyi Hukuki Komisyon üyesi ve Türkiye Masası sorumlusu Bien Enguist, Türkiye'ye giden Danimarka Dışişleri Bakanı Uffe Elleman Jensen'e Türkiye'deki son gelişmelerle ilgili bilgi verdi. Elleman konuyu Türkiye'de gündeme getirdi. Televizyonun sorularına verdiği yanıtta, insan hakları ihlallerini, işkenceleri sert bir dille eleştirdi, (Bu haber Türkiye'den telefonla alınmış.)
- 10 Mart günü, Danimarka Parlamentosu Dışişleri Komisyonu, İnsan Hakları ve işkence konusunda toplandı. Toplantıya ~~At~~ ^{izleme} Helsinki Komisyonu Başk. Erik Sjö ve partilerin temsilcileri katıldı. Toplantıda, işkence ve kürt sorunu ele alındı. Toplantıya katılanlara, Türkiyedeki baskı ve son gelişmeleri içeren, Kutlu ve Sargın'ın ve tüm tutukluların serbest bırakılması içeren bir imza metni, (Komisyona daha önce iletilmiş), bu komisyon aracılığıyla siyasi partilere iletilti. Metin görüşüldükten sonra, bizimkilere sonuç bildirilecekti.
- 16 Mart'ta Danimarka Parlamentosunda İnsan hakları toplantısı yapılacak. Bu toplantıya Türkiye hakkında bir rapor verilecek. Ve toplantıda Türkiye konusu da ele böylece alınacak.

13. Mart 89 günü telefonda
Terenbapın'dan Ayşe Çelikköten
Telefon alındı.

COMMISSION EUROPÉENNE
DES
DROITS DE L'HOMME

CONSEIL DE L'EUROPE
STRASBOURG

HR
CT/bc

EUROPEAN COMMISSION
OF
HUMAN RIGHTS

COUNCIL OF EUROPE
STRASBOURG

Strasbourg, 23 Mart 1989

Sayın Mehmet Karaca ,
Sayın Osman Sakalsız,

3.3.1989 tarihli mektubunuz alınmıştır.

Cevap olarak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 25. maddesine göre, Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna, ancak, Sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerin taraf devletlerden birisi tarafından ihlal edilmesi sonucu kendisinin mağdur olduğunu iddia eden bir kişi tarafından bireysel başvuruda bulunulabileceğini bildirmek zorundayım.

Ekde, bilginiz için, Sözleşme metni ile Komisyona başvurmak isteyen kişiler için hazırlanmış olan bir açıklayıcı not bulacaksınız.

Mektubunuzun bir kopyası, atıfta bulunduğunuza benzer durumlar için özel olarak açılmış bir dosyaya konacaktır.

İşkencenin ve insanlık dışı ve haysiyet kırıcı muamele ve cezalandırmanın önlenmesi hakkındaki Avrupa Sözleşmesine atıfta bulunmuş olmanız nedeniyle, mektubunuzun Avrupa Konseyinin yetkili bölümüne aktarıldığını bildiririm.

Saygılarımla.

İnsan Hakları Komisyonu
Sekreteri adına

Civan Tuncel

EK : Sözleşme
Açıklama

Türkiye Birleşik Komünist Partisi
Merkez Komitesi
M. GÜLER
Postfach 130210
D - 4150 KREFELD

8. Komisyon Sekreterine göndereceğiniz mektupta aşağıdaki bilgiler yer almalıdır :

- Şikayetinizin özet olarak ne olduğu
- Sözleşme ile güvence altına alınan haklarınızdan hangilerinin çiğnendiği
- İç hukuk yollarını tüketmek için hangi makamlara başvurduğunuz
- Şikayet konusunu yaptığınız olayla ilgili olarak, kamu kuruluşlarının alınan kararların bir listesi. Bu listede yer alan her kararın tarihi, kısa özeti, kararı alan makamın adı yer almalıdır. Mektubunuza bu kararların aslı veya bir örneği eklenmelidir.

9. Komisyon Sekreteri başvurunuzla ilgili olarak size cevap verecek, belkide sizden ek belge, bilgi veya açıklama istiyecektir. Komisyon Sözleşmeyi nasıl yorumladığı hakkında size bilgi verecek, başvurunuzun kabul edilebilirliği konusunda açık bir engel varsa sizi bundan da haberdar edecektir. Buna karşılık şikayet ettiğiniz devletin mevzuatı hakkında size bilgi veremiyecektir.

10. Sizinle olan yazışmadan, eğer başvurunuzun Komisyona yapılmış bir başvuru olarak kaydının yapılması gerektiği anlaşılıyorsa ve siz de bunu istiyorsanız, Komisyon Sekreteri Komisyona resmen başvurunuzun sağlanmasını sağlamak üzere, size basılı bir başvuru formu gönderecektir. Bu formu doldurup Komisyon Sekreterine gönderdikten sonra, başvurunuz Komisyona sunulacaktır.

11. Komisyon Sekreteri, gelişmelerden sizi zaman zaman haberdar edecektir. Komisyonda incelemeler gizli olarak yürütülür. Komisyon da inceleme yazılı olarak yapılır. Duruşma yapılması gerekirse o da ayrıca taraflara bildirilir. Başvuruda bulunmak için Komisyona gelmeye gerek yoktur, başvurular posta ile yapılır.

12. Eğer imkanınız varsa başvurunuzu avukat eli ile yapınız. Avukat tutmak için maddi imkanı olmayanlar, Komisyondan adli yardım isteminde bulunabilirler. Komisyona başvurmadan önce, Komisyona başvurmak için, adli yardım isteminde bulunamaz. Adli yardım isteminde bulunabilmek için, başvurunun, Komisyonca ilgili devlete tebliğ edilmesi gerekir.

A Ç I K L A M A

(Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna
Başvurmak isteyenler için)

I. Komisyon hangi işlere bakar ?

1. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu uluslararası bir Kuruludur. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile güvence altına alınmış olan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireyin bazı Koşullar altında, Komisyona başvurma olanağı vardır. Uluslararası bir andlaşma olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile bir çok Avrupa devleti, Kişilerin bazı temel haklarına saygı gösterme yükümlülüğü altına girmişlerdir. Güvence altına alınmış olan haklar, Sözleşmede ve sözleşmenin 1, 4 ve 6 No lu Eklerinde açıkça gösterilmiştir. Komisyona herhangi bir başvuruda bulunmadan önce, Sözleşme ve Eklerine ve bunlara ilgili devletlerce konmuş olan çekincelere bakmak gerekir.

2. Aşağıdaki listede gösterilen ve bireysel başvuru hakkını tanımış olan devletlerden birinin Sözleşme ve Eklerinde güvence altına alınmış olan haklardan birini, sizinle ilgili olarak, çiğnediği kanısında iseniz, Komisyona başvurabilirsiniz. Sözleşme ve Eklerinde yer almayan haklar için Komisyona başvurulamaz. Komisyon, ulusal mahkemelerin üstünde, onların Kararlarını bozan, ve onlar yerine karar alan bir kuruluş değildir. Komisyonun, şikayet konusu olan makam nezdinde, sizin yararınıza bir teşebbüste bulunma yetkisi de yoktur.

3. Komisyon, listede gösterilen devletlere karşı yapılan ve belli bir tarihten sonraki olaylara ilişkin başvuruları kabul eder, Bu tarih, Şikayet edilen devlete ve Şikayet konusu olan hakka göre değişebilir.

Bu devletler ve tarihler aşağıda gösterilmiştir :

Devletler	Sözleşme	1. Ek Protokol	4. Ek Protokol	6. Ek Protokol
Avusturya	3.09.58	3.09.58	18.09.69	1.03.85
Belçika	14.06.55	14.06.55	30.06.71	-
Danimarka	3.09.53	18.05.54	2.05.68	1.03.85
Fransa	3.05.74	3.05.74	3.05.74	1.03.86
Federal Almanya				
Cumhuriyeti	3.09.53	13.02.57	1.06.68	-
Yunanistan	20.11.85	20.11.85	-	-
İzlanda	3.09.53	18.05.54	2.05.68	-
İrlanda	3.09.53	18.05.54	29.10.69	-
İtalya	1.08.73	1.08.73	27.05.82	-
Lihtenştayn	8.09.82	-	-	-
Lüksemburg	3.09.53	18.05.54	2.05.68	1.03.85
Hollanda	31.08.54	31.08.54	23.06.82	1.03.86
Norveç	3.09.53	18.05.54	2.05.68	-
Portekiz	9.11.78	9.11.78	9.11.78	-
İspanya	1.07.81	-	-	1.03.85
İsveç	3.09.53	18.05.54	2.05.68	1.03.85
İsviçre	28.11.74	-	-	-
Türkiye	28.01.87	28.01.87	-	-
Birleşik				
Kırallıklar	14.01.66	14.01.66	-	-
(İngiltere)				

4. Bu devletlerin yasama, ynetim, yargı organları gibi ancak kamu kuruluşlarının tutum ve davranışlarından dolayı Komisyonla şikayet edilebilir. Komisyon Özel kişilere veya kuruluşlara karşı yapılan şikayetlere bakmaz.

5. Komisyonla başvurmadan önce, ilgili devletin hukukunda öngörülen iç hukuk yollarının tüketilmiş olması gerekir. Örneğin, şikayetiniz bir yargı kararı ile ilgili ise, varsa temyiz yoluna başvurmanız ve sonucunu almanız yeterlidir.

İç hukuk yolları tüketilirken yasaların öngördüğü usule ve süreye ilişkin kurallara da uygun hareket edilmelidir. Eğer, iç hukuk yollarını tüketmek için yaptığınız başvurular, süre, görev veya usul yönünden reddedilmiş olursa, Komisyon büyük bir olasılıkla başvurunuzu Kabul etmeyecektir.

6. İç hukuk yollarını tükettikten, başka bir deyişle son mercilin kararını aldıktan sonra, Komisyonla 6 ay içinde başvurmamak gerekir. Bu başvuruda kısa da olsa, Sözleşmeye aykırı olan hususlar açıkça belirtilmelidir.

II. Komisyonla nasıl başvurulur ?

7. Eğer Sözleşme ve eklerine güvence altına alınan haklarınızdan birinin çiğnendiği ve yukarıda belirtilen koşulları yerine getirdiğiniz Kanısında iseniz, Komisyon Sekreterliğine aşağıda 8.

maddede sıralanan bilgileri içeren bir mektup yazmanız gerekir. Bu mektubu aşağıdaki adrese gönderiniz

Secrétaire de la
Commission européenne des Droits de l'Homme
BP 431 R6
67006 STRASBOURG CEDEX
Fransa

Ben Yaldir Sargın. Nihat Sargın'ın eşi. Bu basın toplantımızın amacı çoğumuzun az ya da iyi bildiği bir konu. 2,5 yıla yakın bir süre önce Türkiye'de demokrasi kuruluş sürecini hızlandırmak amacıyla ve kendi arzularıyla yurda dönen Haydar Kutlu ve eşin Nihat Sargın, bildiğiniz gibi daha havalanında, tüm dünyanın gözleri önünde gözleri gibi daha tutuklanış, işkence gördü ve Ankara D.G. Mahkemesinin kararları ile bugün ve Ankara D.G. Mahkemesinin kararları ile bugün kadar tutuklu olarak

yaşanmaktadır. Bütün bunlara rağmen demokrasi mücadelesini gerçekten hızlandırmışlardır. İşkence Kampusunun açık seçik gündeme gelmesi, geçitli düzeylerde tartışılır olması, onların gelişlerinden sonra gerçekleştirdiği. Öyle ki bazı uluslararası işkenceyi önleme amaçlı taşıyan anlaşmaları kabul etmek, imzalamak zorunluluğu doğmuştur. Gerçekten uygulamassa bile. Gene onların gelişlerinden sonra demokrasinin kurulması insan hak ve özgürlüklerinin sağlanması, gerçek bir hukuk devletinin sağlanma hale

geçirilmesini engelleyen antidemokratik ceza kanunu maddeleri 141 ve 142 nin kaldırılması için yapılan açık oturumlar, paneller, resmi ya da gayri resmi hükümet erkânının verdiği beyanlarla, bu maddelerin kaldırılması ya da değiştirilmesi için yapılan yasa teklifi mecliste görüşülmek üzereyken başbakanlık çekmesinde beklemeye alınıldı nedense. Unutturulmaya çalışılıyor ya da.

Ankara D.G. Mahkemesindeki yargılamaya gelince, bu daha da anlaşılmaz bir düzeye. Ne istemişler, ne yapmışlar, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın? 2,5 yıldır tutuklu olarak yargılanmak için? Sadece fikirlerini söylemişlerdir ve söylemekte. Hiç bir eylemde bulunmamışlardır. Sonra bu nasıl bir adalettir ki izmir DGM'si, İstanbul DGM'si aynı savla mahkemeye sevk edilen insanları hem de bizzat savcılara serbest bırakmışlar. Oysa Ankara DGM'si asraria bu iki insanı bugün dek, adeta rehine gibi tutmaktadır. Nasıl bir adalettir ki farklı şehirlerdeki aynı tip mahkemelerin farklı uygulamalarıyla sonuçlandırılmaktadır. Bizzat Haydar Kutlu ve Nihat Sargın ve savunmaları yapan avukatlar mahkemeye aralarında olunan kalın bir duvarı aşmamışlardır. Başka hiçbir mücadele olanağı kalmayan eşim ve Haydar Kutlu hayatlarını ortaya koymuşlardır. 5 gündür ölüm orucundalar. Bu defa yarıda kesilen demokrasi mücadelesinde bu ölüm orucunu sonuçlandırmak için sesleniyorum sizlere. Neleyle, yapabileceğini beraberce düşüneceğiz. Fakir özgürlüğünü, diğer insan hak ve özgürlüklerini engelleyen bu anti-demokratik ceza maddelerinin kaldırılması ya da değiştirilmesi için hazırlanan yasa önerisinin çekmesinden şikâyetli ipe dilimle gündeme getirilmesi için ya da bu iki insanın ölümünü önleyecek ivedi bir karar alınması için sesimizi duyurmaya çağırıyorum sizi.

Elbetteki ben bir eş olarak acele çekiyorum. Bu açık. Ama unutmayalım ki adaletin çiğnenmesi gibi ağırlamayan haksızlıklar duvara yaran sizlerin de önüne çıkabilir. Kaldı ki böyle bir mücadele insan olmanın, insanca yaşamının en bozucu şartı. Bu yüzden, ben de şu an sizlerden. Özgürlükleriniz, basın mensuplarından, hukukçularımızdan, demokratik kuruluşlardan, kıracasa hepimizden, adaleti, sadece adaleti isteneye çağırıyoruz.

Sayın Ekselans,

29 aylık tutukluluk süresi içinde tahliye istemi 24 kez reddedilmiş bulunan Türkiye'nin fikir suçlularından Türkiye Birleşik Komünist Partisi Başkanı Nihat Sargın'ın eşiyim. Eşim, 6.4.1990'da kendisiyle aynı yazgıyı paylaşan Türkiye Birleşik Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile birlikte ölüm orucuna başladı. Bunun nedeni, hükümetin Türk Ceza Kanunu'ndaki 141-142-163. maddeleri değiştirecek yasal düzenlemeleri bir türlü parlamentoya getirmemesidir. Eşimin ve Haydar Kutlu'nun artık yapacak başka bir şeyleri kalmamıştır.

Sayın Ekselans,

Eşim 64 yaşındadır. Tüm yaşamı boyunca düşüncelerini açıklamaktan ve düşüncelerini özgürce açıklama mücadelesi vermekten başkaca birşey yapmamıştır. Demokrasi ve insan hakları üzerine yaptığınız sayısız açıklamalara dayanarak size başvuruyorum. Lütfen Türkiye'de demokrasi ve insan hakları adına yaşamlarını ortaya koyan eşimin ve Haydar Kutlu'nun ölümünü engellemek için girişimlerde bulununuz.

Saygılarımla.

Yıldız Sargın

Yıldız Sargın

His Excellency,

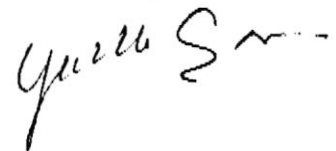
I am the wife of Nihat Sargin, Chairman of the United Communist Party of Turkey and one of the prisoners of conscience of Turkey whose applications to be released was 24 times rejected during his arrest for 29 months. My husband started a "fast to death" on April 6, 1990 together with Haydar Kutlu, General Secretary of the United Communist Party of Turkey, who is sharing the same fate with him. The reason for this is that the government doesn't bring the repulsion of the Articles 141-142-163 of the Turkish Penal Code to the parliament. My husband and Haydar Kutlu had no other choice.

His Excellency,

My husband is 64 years old. In his whole life, he didn't do anything else as expressing his views and waging struggle to express his ideas. Depending on your various statements in defence of democracy and human rights, I appeal to you. Please take appropriate initiatives in order to prevent the death of my husband and Haydar Kutlu's who put their lives on behalf of democracy and human rights in Turkey.

Yours respectfully.

Yıldız Sargin

Sayın Ekselans,

Size bu mektubu Ankara Merkez Kapalı Cezaevinden gönderiyorum. Ben 29 aylık tutukluluk süresi içinde tahliye istemi 24 kez reddedilmiş olan Türkiye Birleşik Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun eşiyim. 6 Ocak 1990'da Türkiye'ye döndükten sonra tutuklandım ve Ülkemin "Fikir suçluları ordusu"na sokuldum. Eşim, Türkiye Birleşik Komünist Partisi Başkanı Nihat Sargın ile birlikte 6 Nisan 1990'da ölüm orucuna başladı. Dünyanın her yerinde duvarlar yıkılırken, hükümet Türk Ceza Kanunu'ndaki 141-142-163. maddelerdeki yasal düzenlemeleri geciktirmekte ısrar etmektedir. Eşim ve Nihat Sargın için bu adımdan başka yapacak bir şey kalmamıştır.

Sayın Ekselans,

Bu sorun, ne eşimin, ne Nihat Sargın'ın, ne de Türkiye'deki binlerce insanın özel sorunudur. Demokrasi, özgürlük adına bugüne kadar birçok açıklama yaptığınız için size başvuruyorum. Eşimin ve Nihat Sargın'ın yaşamlarını ortaya koyarak savundukları demokrasi ve özgürlük adına harekete geçeceğinizi ve onları kurtarmak için girişimlerde bulunacağınızı umuyorum.

Saygılarımla.

Ayşe Çiçek Yağcı

His excellency,

I'm sending this letter to you from the Central Prison of Ankara. I'm the wife of Haydar Kutlu, General Secretary of the United Communist Party of Turkey, whose applications to release were 31 times rejected during his arrest for 29 months. After my return to Turkey on January 6 1990, I also was arrested and joined the "army of prisoners of conscience" of my country. My husband started a "fast to death" on April 6 1990 together with Nihat Sargın, Chairman of the United Communist Party of Turkey. While the walls all over the world are trumbling down, the government of Turkey insists on delaying the repulsion of the Articles 141-142-163 of the Turkish Penal Code which are symbols of the walls of restrictions in Turkey. My husband and Nihat Sargın don't have any other choice.

His Excellency,

This is not a special problem of my husband, of Nihat Sargın or of Thousands of people in Turkey. I appeal to you, depending on your numerous statements in defence of democracy and freedom. I hope that you shall take appropriate steps in regard with democracy and freedom in Turkey which my husband and Nihat Sargın defend with their lives and undertake initiatives in order to save these two men.

Yours respectfully.

Ayşe Çiçek Yağcı

KUTLU-SARGIN DURUŞMASINDA TERÖR ESTİRİLDİ

Duruşmaya polis engeli...

TBKP davası duruşması, duruşma öncesi yaşanan olaylar yüzünden yapılamadı...

DGM önünde toplanan, aralarında uc avukatında bulunduğu 500 kişilik grup siyasi polisçe tartaklanarak dağıtıldı.

Olayı fotoğraflayan adımlar gazetesi muhabirinin filmlerine el konuldu.

İstanbul ve İzmit'ten gelen, aralarında avukatların da bulunduğu 7 otobüs Kazan yakınlarında durdurularak şehre sokulmadı.

TBKP davası avukatlarından Bahri Bayram Belen ile Bülent Utku gözaltına alınırken, sanık-avukat Rasim Öz polisler tarafından tartaklandı.

Nihat Sargın "mahkemenin yargılama yapmasının önüne geçilmek isteniyor..."

Haydar Kutlu: "Biz mahkeme önüne çıkmak ve yargılanmak için geldik, ancak, savunma hakkımızı kullanamıyoruz..."

Türkiye Birleşik Komünist partisi (TBKP) yöneticileri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu ile 14 tutuksuz sanığın yargılandığı davanın bugünkü duruşması, duruşma öncesi yaşanan olaylar yüzünden yapılamadı. Polisin, İstanbul'dan gelen avukat ve izleyicileri taşıyan otobüsleri Ankara girişinde durdurmasıyla başlayıp, DGM önündeki kalabalığı tartaklamasıyla gelişen olaylar duruşmanın gündemini oluşturunca, duruşmada davaya ilişkin hiçbir konu ele alınamadı, yalnızca polisin estirdiği "baskı ve terör havası" üzerinde duruldu.

TBKP yöneticileri Sargın ve Kutlu ile birlikte toplam 16 sanığın yargılandığı davayla bugün Ankara DGM'de devam edildi. Bugün 18'inci duruşması yapılan davada, duruşma öncesi yaşanan olaylardan şikayetin artması mahkeme heyetini yargılama yapmasını engellerken, mahkeme başkanı Vehbi Benli, şikayetlere yol açan polis uygulamalarının yeraldığı duruşma tutanaklarının DGM Savcılığı'na gönderilmesine karar verdi. Benli, bu şikayetlerin İçişleri ve Adalet Bakanlıklarına duyurulması istemini ise reddetti.

OLAYLARIN BAŞLANGICI

DGM heyetinin yargılamayı yapmamasına neden olan polis uygulaması, ilk olarak İstanbul'dan gelen avukat ve izleyicileri taşıyan 7 otobüs Ankara girişinde Kazan'da durdurulmasıyla başladı. Polis, otobüste yer alan avukat ve izleyicilerin kimlik tespitini yaptıktan sonra, tümünün ayrı ayrı fotoğraflarını çekmeye başladı. Polisin bu tutumuna karşı koyan avukat Bahri Bayram Belen ve Bülent Utku, otobüsteki diğer kişilerle birlikte Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

Bu olaydan sonra duruşmaya katılmak için Farabi Çevre Sokak'ta bulunan DGM binasına gelmek isteyen avukat ve izleyiciler her zaman olduğu gibi polis barikatlarıyla karşılaştılar. Çevre Sokağın hemen girişinde kurulan polis barikatını aşip duruşmaya girmek isteyen avukat ve izleyicilerle polis arasında tartışma çıktı. Tartışmanın büyümesi üzerine polisin izleyici grubun üzerine yürüyerek tartakladığı görüldü. Bu arada İzmir'den gelen avukat Sezin Atmaca Sömer kendisinin avukat olduğunu söylemesine rağmen, polisin tartaklamasından kurtulamadı. Aynı şekilde İzmir'den gelen avukatlar arasında yer alan Diler Bosut da aynı müdahaleyle maruz kaldı.

KALABALIK DAĞITILDI

Polisin kalabalığı tartaklayarak dağıtmasının ardından saat 9.30'da başlayan duruşmada, avukatlar ile sanıklar duruşma öncesi yaşanan olayları sert bir dille eleştirirken, bu uygulamaların duruşmanın açıklık ilkesini açıkça çiğnediğini ve mahkemenin bunu önlemesini istediler.

Davada hem sanık olarak yargılanan, hem de bazı sanıkların savunmanlığını üstlenen avukat Rasim Öz, polisin uygulamalarının, Türkiye'de her 10 yılda bir yaşanan askeri rejimlerde

bile görülmediğini ifade ederek, "faşizmin ülkemizde var olduğu dönemlerde bile böyle terör, böyle şiddet görmedim. Duruşma salonunun yarısı siyasi şube görevlileriyle dolu. Türkiye'yi dünyaya rezil olmaktan kurtarın" diye konuştu.

Nihat Sargın da, duruşmanın açıklığı konusunda bir yanlış anlaşılma olduğunu, iki kişinin duruşma salonunda olmasının açıklık için yeterli görüldüğünü kaydederek, "oysa anayasa, isteyen herkesin duruşmaları izleyebileceğini öngörüyor. Mahkemenin aleni olması demek, herkesin elini kolunu sallaya sallaya duruşma salonuna girebilmesi demektir. Eğer onu kesiliyorsa eğer kimlik tespitiyle bir suç işlediği izlenimi yaratıyorlarsa orada aleniyet yoktur" dedi.

Sargın, mahkeme heyetine ya da sanıklara bir suikast yapılacağı yolunda ciddi bir istihbaratın alınması durumunda gerekli önlemlerin alınabileceğini hatırlatırken, polisin bugünkü uygulamalarıyla mahkemenin yargılama yapmak istemesini önlemek istediğini savundu. Müdahalelerin fiili bir tecavüz halini aldığını belirten Sargın, "basit bir şekilde çözümlenebilecek olaylar, teröre dönüştürülüyor" diye konuştu.

BİZ BURAYA YARGILANMAYA GELDİK

Haydar Kutlu ise, avukatlarının haklarını kullanamadıklarını yerde hukuka bağlı ve hukukun üstünlüğüne saygılı bir yargılama yapıldığını hissetmelerinin olanaksız olduğunu söyledi. Kutlu, "biz dışarıdan mahkeme önüne çıkarak yargılanmak üzere geldi. Ancak, biz savunma hakkımızı kullanamıyoruz. Bu durumda kendimizin hukuka bağlı bir yargı önünde yargılandığımızı kabul edemem. Duruşmaların aleniyetinin sağlanmasını istiyorum" dedi.

Avukatların duruşma öncesi yaşanan olayların İçişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı'na duyurulmasını istemesinin ardından duruşmaya 20 dakika ara veren mahkeme heyeti, saat 11.40'da açıkladığı ara kararında, duruşma salonu dışında gelişen olayların mahkemeyi ilgilendirmedeği yolunda daha önce aldığı kararı yineledi.

Mahkeme başkanı Vehbi Benli, yargılamanın ilk duruşmasından bu yana duruşmalar sırasında avukatlar ve sanıkların sürekli olarak duruşma salonu dışındaki olayları gündeme getirdiklerini belirterek, bu olayların yargılamanın yapılmasını engellediğini, bundan böyle dışarıda meydana gelen olayların "sözlü değil, yazılı olarak" bildirilmesini istedi.

"Yargılamaya devam edilmeyecek olanak kalmadığını" kaydeden başkan Vehbi Benli, duruşma tutanaklarının DGM savcılığı'na gönderilmesine karar verirken, olayların İçişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı'na duyurulması istemini reddetti.

Bu duruşma yapılamayan yargılamanın gelecek duruşma yapılmasına ve Nihat Sargın ile Haydar Kutlu'nun tutukluluk hallerinin devamına karar veren mahkeme, duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

TEPKİLER

İnsan Hakları Ankara Şube Sekreteri Nadir Karapınar, olay üzerine Adımlar Gazetesi koordinatörü Fatih Üstün ve içeri alınmayan izleyicilerden Vedat Baranoğlu İHD Ankara Şube Merkezinde bir basın toplantısı düzenledi.

Vedat Baranoğlu, sabah ki olayda siyasi polislerin, ellerinde ki ağaç dallarıyla DGM önünde toplanan 500 kişiyi tartaklayarak dağıttığını ileri sürdü. Tartaklananlar arasında Sezin Sümer Atmaca ve Diler Bosut adlı bayan avukatların ve avukat Rasim Öz'ün de bulunduğunu anlatan Baranoğlu, polislerin tekme, tokat ve coplarla saldırdığını söyledi.

Adımlar Gazetesi koordinatörü Fatih Üstün de, Adımlar muhabiri Mehmet Güzel'in filmierine el konulmasını eleştirdi. Üstün, davayı izlemek üzere Ankara'ya gelen otobüslerden birinin İstanbul'dan gelen dava avukatlarını, basının diğer izleyicileri diğer bir otobüsün de İzmit'ten gelen izleyicileri taşıdığını anlattı. Üstün, Ankara'ya sokulmayan kişilerden bir kısmının

parmak izi alınmak üzere polisçe götürüldüğünü bu kişiler hakkında bilgi alamadıklarını söyledi. Üstün, polislerin tümünün sivil olduğunu kaydetti.

IHD Ankara Şube Sekreteri Nadir Karapınar davayı izlemek isteyenlerin içeri alınmamasının "yargılamanın aheniyetine aykırı" olduğunu savunurken, İstanbul'dan gelen dava avukatlarının şehre sokulmamasını da "savunma hakkının gasbı" olarak işledi. Bu tür baskıların demokratik hukuk devletiyle bağdaşmadığı savunan Karapınar, "başken'te bir siyasi polis terörü estirilmiştir" diye konuştu.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Ahmet Abakay, sabah ki olayda Adımlar Gazetesi, muhabiri Mehmet Güzel'in filmlerine el konulmasını protesto ederek, polislin bu davranışını "yasadışı ve ilkel bir davranış" olarak niteledi.

İnsan Hakları Derneği Ankara Şube Başkanı Muzaffer İlhan Erdost'da bir basın açıklaması yayınlayarak olayı kınadı. Erdost'un açıklaması şöyle:

"Sargın ve Kutlu duruşması dolayısıyla, İstanbul-Kocaeli yönünden avukat ve dinleyici olarak gelenlerin otobüslerinin Kazan yakınında durdurulduğunu ve kente sokulmadığını; Bandırma yönünden gelen dinleyicilerin otobüsten indirilerek fotoğraflarının çekildiğini; Ankara'da, duruşma salonuna dinleyici olarak gitmek isteyenlerin Çevre Sokak girişinde durdurulduğunu ve zor kullanılarak dağıtıldığını, avukatlardan Rasim Öz, Sümer Atmaca, Diler Bosut'un tartaklandığını üzümlere izledik ve öğrendik.

Yerel seçim sonuçlarının, geçim sorunu kadar ve ondan da önce, halkın, demokratik özlemini ve istemlerini yansıttığı bir gerçektir. 12 Eylülün baskıcı politikasına karşı, işkencesiz, baskısız, korkusuz, özgür bir toplum özleminin yoğunlaştığı kent merkezlerinde, baskıların yeni bir boyut kazanarak yoğunlaşması dikkat çekicidir.

İzmir'de İnsan Hakları Derneği'nin "İnsan Hakları ve İşkence" panelinin yapılmasının engellenmesi, Ankara'da, Başkent'de, yurttaşların gezi (seyahat) özgürlüklerinden siyasal duruşmalara dinleyici olarak katılmasına değin bir dizi temel hak ve özgürlüklerin, şiddet/zor kullanılarak engellenmesini, evrensel sözleşmelere, yasalara ve halkın genel özlemine aykırı davranışlar olması nedeniyle de kınıyoruz.

Bu tür uygulamaları, demokratikleşmeyi engelleyici, ortamı sertleştirerek baskıcı yönetimi süregelenleştirici, kaos ve kaygı yaratmaya ortam hazırlayıcı baskılar olarak niteliyor, yöneticilerden, bu tür yasa-dışı uygulamalara son vermelerini istiyor ve bekliyoruz."

Ankara Barosu Yönetim Kurulu olağanüstü toplanarak, olayı kınayan bir açıklama yayınladı. Baro açıklamasında:

"21.4.1989 günü Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılaması sürdürülen Haydar Kutlu ve Nihat Sargın davası duruşması öncesi ve sırasında meydana gelen olaylarla ilgili olağanüstü yapılan Baro Yönetim Kurulu toplantısında, aşağıdaki hususlarda açıklama yapılmasına karar verilmiştir.

"Hukuk devletinde, yargılamanın her türlü baskıdan uzak ve savunmanın kutsallığının esas alınmasının gereği şart olmasına karşın, aksine savunma avukatlarına yönelik tecavüz açıkca yargılamanın selametine gölge düşürmüştür.

Avukatların şahsında savunma hakkı engellenmiştir.

Baromuz yaratılan olay ve sorumlularını kınayarak, haklarında bir an önce yasal yollara başvurulmasını ilgililerden beklemektedir." denildi.

Duruşmayı izlemeye gelen yabancı delegasyon da düzenledikleri basın toplantısı ile durumu protesto ederek "yapılanların demokrasi ile bağdaştırılmasının olanaksız olduğunu, söylediler. Yabancı delegasyon yaşadıklarını ve gördüklerini ülkelerinde konu ile ilgili tüm kuruluşlara aktaracaklarını da ilave ettiler. Delegasyon şu isimlerden oluşuyor:

DANİMARKA

Steen PARKER -Pedagog

F. ALMANYA

Otmar Steimbiker-Gazeteci

Ursula Schumm Gorling- Profosör

Norman Paech-Profosör

Herman Müller-Antifaşist Örgütü Temsilcisi (VVN)

Sophie Rieger-Nürnberg Belediye M.Üyesi (Yeşillerden)

Siegfried Imholz-D.K.P. FORTH Bölge Başkanı "Avrupa Parlemtosu Adayı)

YUNANİSTAN

Solimiotis Mitros-AGI AVARVARA. Belodiye Başkanı.

Startis Anastapulo-Genel Hizmetleri Federasyonu M.Y. Üyesi

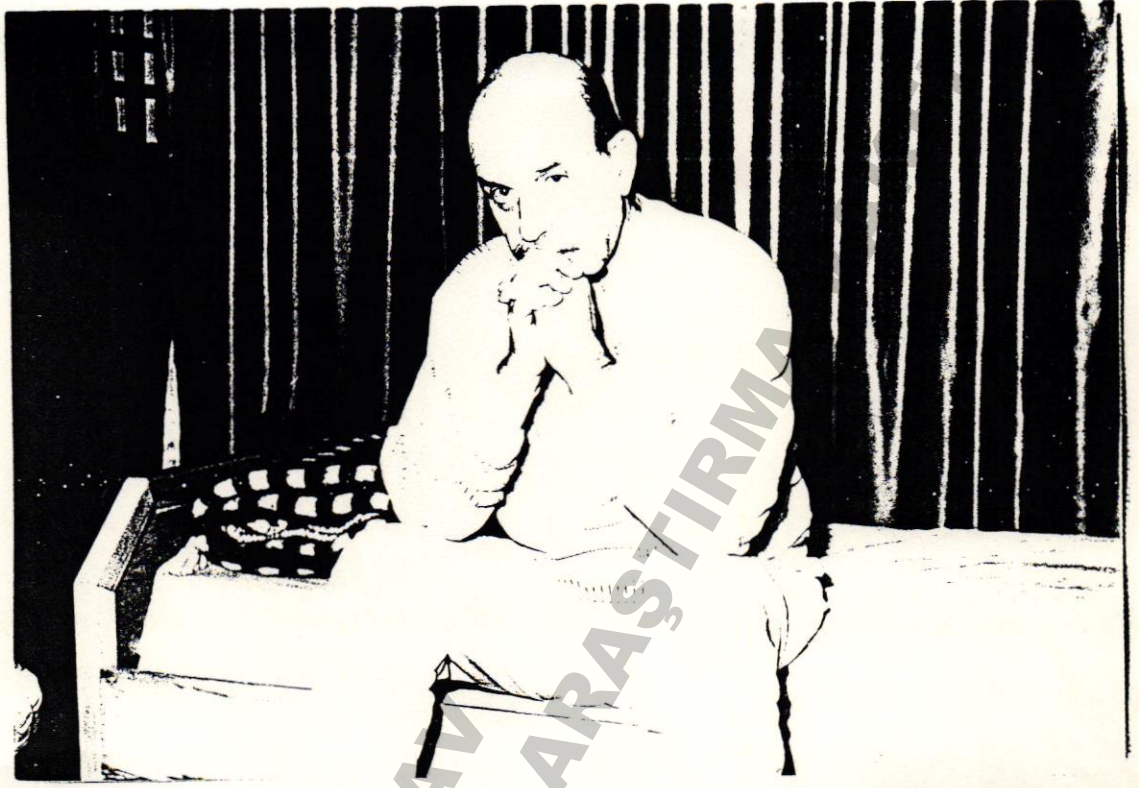
D. ALMAN

Frederich Wolff-Hukukçu

Reinhard Rathgon-Çevirmen

İNGİLTERE

Stephen Kamlish -Hukukçu

TÜRKİYE

WILLIAM J. BROWNLEE, M. D.

2042 TWELFTH STREET, N. E.

SUITE 4

WASHINGTON 18, D. C.

Phone: 626-0200

April 30, 1989

Dr. Heribert Golsong
Sloan, Lehner & Ruiz
Suite 420
1920 N Street, N.W.
Washington, D.C. 20036

Dear Dr. Golsong:

This letter is in reference to our telephone conversation of April 26, 1989:

- 1) No chemical (drug) that we are aware of can produce a reliable response to questioning under the influences of said chemical against the will of an individual, particularly true of information held in a high degree of confidence. There are chemicals (drugs) which may reduce the inhibition of an individual and thereby would allow the individual to be conversant, but not produce reliable information of a volitional nature. It should be noted that said type of chemical would have to have certain characteristics:
 - A) If taken orally, the chemical (drug) would have to have defined absorption rates, blood transmittal rates, blood/brain barrier transmittal rates, and affect certain key neural receptors in the brain. Further, the affectation of specific neural receptors would therefore compel the individual to be placed in a state of inhibition to all auditory stimuli and allow the individual to produce a positive, reliable response. No such chemical is known to exist in forensic science.
 - B) Said same chemical, i.e., drug, in an injectable form is also **not** known to produce reliable results. It is true that there are chemicals that will reduce the inhibitory response mechanism of the brain. In terms of a reliable response, it is highly questionable that the neural receptors affected would be generalized in a cerebral cortex; cross reference blocking of neural transmission would require highly selective areas of affliction. We are not aware of any known chemicals that can produce such a critical effect on the brain.
- 2) The functional time required for the healing of contusions, i.e., bruises, secondary to blunt injuries, regardless of the inflicting instrument, i.e., a fist or a foot, is commensurate with the amount of contused area (the relative amount of tissue contused and the degree to which it is contused). Wound healing

Dr. Golsong

of contusions and the disappearance of the first blue/black appearance of contusions occurs at the periphery of the contused area. The contusion zonally changes its coloration from the periphery towards the center of the contusion producing variant zones. The initial bluish discoloration changes to a bronze discoloration and later to a yellowish discoloration. The zone can be identified as the contusion clears. Essentially, it requires approximately 4-5 days for the discoloration of a bluish zone to change to a bronze zone. An additional 5 to 7 days is necessary for the bronze zone to change to a yellowish zone. With careful evaluation of the contusion, one can estimate the approximate time the contusion occurred. Most contusions of moderate size will completely clear in approximately 14-21 days.

- 3) In regard to the application of an electrical current, injuries sustained in such manner are dependant upon the type of current employed (alternating versus direct) and also in relationship to the strength of the current employed. A mild to minimal stimulus will cause a cremasteric response in the male genital area. A greater or more intense current would be required for cellular change in the male genitalia. The relative thinness of the scrotum would require less current stimulus than a comparable area of the back of a person. This is directly proportional to the impedance of the skin. Should an injury of sufficient strength occur, the skin is damaged and will usually provide a focal or **pinpoint** area of entry which will leave a focal or zonal area of damage of dermis and cells. It would be my opinion that if the electrical current was of sufficient strength in the region of the testicles, testicular damage to some degree would also be present. It should be noted that in wound healing there is no known modality of treatment that can accelerate wound healing. Once the tissue is damaged, wound healing (barring other delay factors such as infection, etc.) follows a generally prescribed course and can not be accelerated by medical or therapeutic means.

Should you have any additional questions, please do not hesitate to contact me.

Sincerely,

William J. Brownlee M.D.

William J. Brownlee, M.D.

WJB:wb
Enclosure

Au Médecin en Chef de l'Hôpital

Ayant été chargés par le Médecin en Chef qui a reçu les instructions de la Première Section de la Direction de Sûreté d'Ankara, nous nous sommes rendus le 18.11.1987 à 12.00 heures à la Direction de Sûreté d'Ankara où nous avons examiné Nihat Sargin et Nabi Yagci (Haydar Kutlu).

1. Suite à l'examen systématique de Nihat Sargin, les indications suivantes ont été établies : Tension artérielle 150/90mm Hg, Pouls 100/Min. Il a été constaté que le pouls était régulier, plein et rythmique. Le prévenu a déclaré qu'il souffrait de tension artérielle élevée et que depuis longtemps il prenait un triamteril (diurétique), qu'il suivait un régime peu salé et que c'était ainsi que sa tension restait dans les limites normales. De notre part aussi il a été estimé qu'il était approprié de continuer à prendre un triamteril par jour, et de continuer son régime peu salé. Par ailleurs, l'examen systématique du patient n'a pas révélé de symptômes pathologiques. L'électrocardiogramme qui a été pris était régulier.

2. Suite à l'examen systématique du prévenu Nabi Yagci (Haydar Kutlu) il a été établi que son pouls de 100/min était régulier, plein et rythmique. Sa tension artérielle était de 135/65 mm Hg. Aucun état pathologique n'a été décelé. Le patient s'étant plaint de faiblesse il a été conseillé de lui donner des vitamines (2 supradyne par jour). Son électrocardiogramme ne démontrait aucun état pathologique.

N.B. Les électrocardiogrammes sont joints.

Dr. Agrégé Gülşin PÜRSÜNLERLI
Chef de la Clinique Cardiologique

Dr. Mustafa ŞAFKAT
Chef de la 4. Clinique
de Pathologie

CURRICULUM VITAE
of
WILLIAM J. BROWNLEE, JR., M. D.

I. PERSONAL

Date of Birth: August 1, 1930
Place of Birth: Camden, South Carolina
Home Address: 1809 Redwood Terrace N. W.
Washington, D. C. 20012
Office Address: 2642 12th Street N. E.
Washington, D. C. 20018

II. EDUCATION

High School: MATHER ACADEMY: CAMDEN, SOUTH CAROLINA
High School Diploma, 1947

College: NORTH CAROLINA COLLEGE: DURHAM, NORTH CAROLINA
Bachelor of Science Degree, 1951
Major: Chemistry and Biology
Minor: Physics and Mathematics

Graduate School: HOWARD UNIVERSITY: WASHINGTON, D. C.
Graduate School of Chemistry, 1951 - 1952
Masters Degree Program - Analytical Chemistry

Medical School: HOWARD UNIVERSITY COLLEGE OF MEDICINE:
WASHINGTON, D. C.
Doctor of Medicine, 1956

Internship: FREEDMENS HOSPITAL: WASHINGTON, D. C.
1956 - 1957

Residency: HOWARD UNIVERSITY AFFILIATE HOSPITAL:
WASHINGTON, D. C.
1957 - 1961, Surgery

III. EMPLOYMENT

Military Service: MEDICAL OFFICER - CIVILIAN STATUS
07/61 - 12/61 United States Army: Ft. George G. Meade,
Maryland

12/61 - 05/66 MEDICAL OFFICER AND CHIEF MEDICAL OFFICER
D. C. General Hospital: Washington, D. C.
Emergency Room and Admission Services

05/66 - 02/71 DEPUTY CORONER
Office of the Coroner: Washington, D. C.

02/71 - 11/80 DEPUTY MEDICAL EXAMINER
Office of the Chief Medical Examiner:
Washington, D. C.

CURRICULUM VITAE
of
WILLIAM J. BROWNLEE, JR., M. D.

11/80 - 12/84

COORDINATOR OF MEDICAL STAFF
Hadley Memorial Hospital: Washington, D. C.

IV. ACADEMIC

1961 - 1969

INSTRUCTOR OF SURGERY
Howard University: Washington, D. C.

1969 - 1974

ASSISTANT PROFESSOR OF SURGERY
Howard University: Washington, D. C.

Certification:

AMERICAN BOARD OF SURGERY - 1964

Lectures Presented:

1. Surgery
2. Legal Medicine
3. Drugs and Drug Abuse
4. Emergency Medical Services
5. Trauma Pathology -
American College of Surgeons
6. Pathophysiology and Altered Metabolism
of the Surgical Patient
7. Abdominal Surgical Anatomy and Pathology
8. Continuing Legal Education -
D. C. Bar Association

V. MEMBERSHIP

1. American Academy of Forensic Sciences
2. National Medical Association
3. District of Columbia Medical Society
4. Medical Chirurgical Society of the
District of Columbia
5. Mid-Atlantic Forensic Pathology Society

VI. AWARDS

Charles R. Drew Memorial Award for
Excellence in Surgery

VII. LEGAL EXPERIENCE

Presented expert legal testimony regarding
medical and legal matters of criminal and
civilian significance in the following
court jurisdictions:

1. Superior Court of the District of Columbia
2. United States District Court -
District of Columbia
3. Circuit Court of Maryland, Virginia,
New York, Texas and North Carolina
4. Superior Court of Pennsylvania

VIII. POST-MORTEM
EXAMINATIONS

Examinations conducted personally in the
Office of the Coroner and the Office of the
Chief Medical Examiner in excess of 5,000.

RUBRIQUE
DROITS DE L'HOMME

Communiqué du Secrétaire de la Commission
européenne des Droits de l'Homme

Requêtes No 14116/88 - SARGIN c/Turquie

No 14117/88 - YAGCI c/Turquie

Le 11 mai 1989, la Commission européenne des Droits de l'Homme (Conseil de l'Europe) a tenu une audience sur la recevabilité et le bien-fondé de ces requêtes dirigées contre la Turquie.

Les requêtes concernent les allégations de deux personnalités politiques turques d'après lesquelles leurs conditions de garde à vue ainsi que les traitements qu'ils auraient subis pendant cette garde à vue ont constitué une violation de la Convention européenne des Droits de l'Homme. Elles posent essentiellement des problèmes sur le terrain de l'article 5 par. 1 de la Convention (légalité de l'arrestation), de l'article 5 par. 3 (droit à être aussitôt traduit devant un juge), de l'article 5 par. 4 (droit de faire statuer à bref délai par un tribunal sur la légalité de la détention) et de l'article 3 (interdiction de la torture et des traitements inhumains ou dégradants).

A l'issue de l'audience, après délibérations, la Commission, siégeant à huis clos, a déclaré la requête recevable.

*

*

*

Les requérants sont des ressortissants turcs, nés respectivement en 1926 (M. Sargin) et en 1944 (M. Yagci) qui pendant plusieurs années ont résidé en dehors de la Turquie. En novembre 1987 ils ont décidé de rentrer dans leur pays.

Les requérants furent arrêtés dès leur arrivée à l'aéroport d'Ankara, le 16 novembre 1987, à la demande du Procureur de la République près la Cour de Sûreté de l'Etat d'Ankara, qui peu après rendit une ordonnance en vue de leur placement en garde à vue.

A l'expiration de la garde à vue, le 5 décembre 1987 le juge chargé de l'instruction les inculpa de crimes contre l'Etat tels que prévus au Code pénal turc et ordonna leur mise en détention.

Le 9 décembre 1987, les requérants déposèrent une plainte au Parquet de Yenimahalle-Ankara en se plaignant à la fois d'avoir subi des mauvais traitements de la part des agents de police pendant leur garde à vue et d'avoir été privés de leur liberté de manière illégale.

Le 21 décembre 1987, le Parquet de Yenimahalle-Ankara rendit une ordonnance de non-lieu.

Le 7 janvier 1988, les avocats des requérants attaquèrent l'ordonnance de non-lieu devant le président de la cour d'assises d'Altindag-Ankara.

Le 18 janvier 1988, le président de la cour d'assises d'Altindag-Ankara statuant sur pièces, rejeta l'opposition des avocats à l'ordonnance de non-lieu du Parquet.

Devant la Commission, les requérants se plaignent d'avoir fait l'objet de tortures, d'avoir subi d'autres traitements contraires à l'article 3 de la Convention, d'avoir été privés de liberté de manière illégale contrairement aux prescriptions de l'article 5 de la Convention.

Pour ce qui est de la recevabilité de la requête le Gouvernement fait valoir les arguments suivants :

Pour ce qui est des griefs tirés de l'article 5 de la Convention il met l'accent sur le droit à la réparation prévu à son paragraphe 5 comme moyen de redressement en cas de violation des autres parties de ce même article. Il constate que les requérants n'ont pas épuisé toute une série de recours adéquats et efficaces disponibles en Turquie, à savoir :

- le recours administratif pour faute de service en demandant une indemnisation;
- le recours basé sur l'article 19 de la Constitution en combinaison avec ses articles 11 et 36 ;
- d'un recours basé sur l'article 5 par. 5 de la Convention qui a autorité de loi en Turquie, et ce également en ce servant du droit d'action selon les articles 11 et 36 de la Constitution ;
- d'un recours en réparation sur base de l'article 41 du Code des obligations ;
- d'un recours sur base de la loi 466 prévoyant l'indemnisation en cas de privation illégale de liberté.

Enfin, le Gouvernement a affirmé que le recours contre la décision du juge d'Altintag sur base de l'article 343 du Code de procédure pénale n'a pas été épuisé non plus.

Quant aux griefs tirés de l'article 3 de la Convention le Gouvernement constate un défaut manifeste de fondement étant donné l'absence totale de preuves à l'appui des requêtes mais par contre la présence de suffisamment de preuves (notamment rapports médicaux) établies par le Gouvernement en sens opposé.

Le Gouvernement estime en surplus que les griefs tirés de l'article 3 sont à rejeter pour non-épuisement des voies de recours internes mentionnées en cours d'audience.

En ce qui concerne les exceptions de non-épuisement des voies de recours internes, les requérants soulignent que le déclenchement de l'injonction écrite suite à l'appel au Ministre de la Justice selon l'article 343 du Code de procédure pénale relève du pouvoir discrétionnaire de ce dernier qui est seul habilité à l'exercer. Quant à la possibilité du renvoi à la cour constitutionnelle ils relèvent que cette procédure ne saurait être mise en mouvement que si le procureur avait déclenché une action pénale, ce qui n'a pas été le cas en l'espèce. En ce qui concerne l'opposition à l'ordonnance de placement en garde à vue, ils allèguent que leur détention n'a constitué qu'une voie de fait étant donné qu'elle n'a pas été ordonnée par un juge. D'autre part, même si tel avait été le cas, ils n'auraient pas pu utiliser cette voie de recours en raison de l'absence de tout contact avec l'extérieur au cours de la garde à vue. Les requérants soulignent en outre que la voie de l'action en dommages et intérêts au sens de la loi No 466 n'est pas accessible puisque le procès pénal les concernant est toujours en cours. Ils estiment également que le recours administratif pour faute de service introduit devant le Conseil d'Etat et l'action civile en dommages et intérêts en vertu de l'article 41 du Code des obligations ne sont pas des voies efficaces en vue de faire établir une violation de la Convention.

Quant au fond, les requérants soutiennent qu'en l'état actuel de la législation turque, les dispositions concernant l'instruction, qui permettent une durée excessive de la garde à vue et privent les prévenus de l'assistance de leurs avocats pendant cette dernière, rendent possible les traitements qu'ils affirment avoir subi. Ils précisent qu'en l'espèce aucun contact n'a été possible avec leurs avocats.

Le Gouvernement s'est prononcé sur les questions quant au fond uniquement au regard de la notion "manifestement mal fondée" prévue à l'article 27 par. 2 de la Convention.

La Commission va maintenant examiner le bien-fondé de la requête et se mettre à la disposition des parties en vue de parvenir à un règlement amiable de l'affaire qui s'inspire du respect des droits de l'homme tels que les reconnaît la Convention (article 28). Si elle parvient à un tel règlement, la Commission adressera au Comité des Ministres du Conseil de l'Europe un rapport contenant un bref exposé des faits et de la solution adoptée (article 30).

Si, en revanche, une solution ne peut intervenir, la Commission rédigera un rapport contenant l'établissement des faits et son avis sur le point de savoir si ceux-ci font apparaître une violation par l'Etat intéressé des obligations que lui impose la Convention. Le rapport sera transmis au Comité des Ministres, à qui il appartiendra de prendre une décision.

*

*

*

Lors de l'audience, les parties étaient représentées comme
suit :

Pour le Gouvernement

Prof. Dr. Suat BILGE,	Agent du Gouvernement Turc
Prof. M. H. GOLSONG,	Conseil
Dr. Deniz AKCAY,	Expert
M. Münci ÖZMEN,	Expert

Pour les requérants

Maître Güney DINC,	Avocat au barreau d'Izmir, Conseil des requérants
Maître Ersen SANSAL,	Avocat au barreau d'Ankara, Conseil des requérants
Maître Alain MARX,	Avocat au barreau de Strasbourg, Conseil

İNSAN HAKLARIAvrupa İnsan Hakları Komisyonu Sekreterinin Basın Bildirisi

Dilekçeler No : 14116/88 - SARGIN/TÜRKİYE

No : 14117/88 - YAĞCI/TÜRKİYE

11 Mayıs 1989 tarihinde, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu, numaraları yukarıda belirtilen ve Türkiye'ye karşı yöneltilmiş olan dilekçelerin kabul edilebilirliği ve esası hakkında bir duruşma yapmıştır.

Dilekçeler, iki Türk siyasi şahsiyetinin gözaltında bulundurulma koşulları konusundadır. Dilekçeler, Sözleşmenin 5. madde, 1. paragrafı (yakalanmanın yasalılığı), 5. madde, 3. paragrafı (derhal yargıç önüne çıkarılma hakkı), 5. madde, 4. paragrafı (tutukluluğun yasalılığı hakkında kısa sürede karar verilmesini isteme hakkı) ve 3. maddesi (işkencenin, insanlık dışı ve aşağılayıcı muamelenin yasaklanması) açısından ortaya çıkan problemlere ilişkindir.

Duruşma sonucunda, kapalı oturum ile toplanan Komisyon dilekçeyi görüşmüş ve kabul edilebilir bulmuştur.

Dilekçe sahipleri , 1926 doğumlu (Nihat Sargın) ve 1944 doğumlu (Nabi Yağcı) Türk vatandaşlarıdır. Uzun yıllar Türkiye dışında kaldıktan sonra 1987 yılı Kasım ayında ülkelerine dönmeye karar vermişlerdir.

Dilekçe sahipleri, 16 Kasım 1987 gününde, Ankara havaalanına gelişlerinde, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığının emri üzerine yakalanmışlar ve aynı gün Savcılık kararı ile gözaltına alınmışlardır.

Gözaltının bitiminde, 5 Aralık 1989 tarihinde, soruşturma ile görevli yargıç dilekçe sahiplerini dinlemiş, Türk Ceza Kanununun devletin şahsiyetine karşı işlenmiş suçlara ilişkin çeşitli maddelerine muhalefetten suçlamış ve tutuklanmalarına karar vermiştir.

9 Aralık 1987'de, dilekçe sahipleri, Yenimahalle (Ankara) Savcılığına şikayette bulunmuşlar ve gözaltı sırasında polis memurlarının kötü muamelelerine maruz kalmaktan ve yasaya aykırı olarak hürriyetlerinden yoksun bırakılmaktan yakınmışlardır.

21 Aralık 1987'de Yenimahalle Ankara Savcılığı takipsizlik kararı vermiştir.

7 Ocak 1988'de, dilekçe sahiplerinin avukatları, bu takipsizlik kararına, Altındağ (Ankara) Ağır Ceza Mahkemesi başkanlığı nezdinde itiraz etmişlerdir.

18 Ocak 1988'de, Altındağ (Ankara) Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı dosya üzerinden yaptığı inceleme sonucunda, avukatların savcılığın takipsizlik kararına karşı yapmış oldukları itirazı reddetmiştir.

Komisyon önünde, dilekçe sahipleri, işkence gördüklerinden, Sözleşmenin 3. maddesine aykırı olan diğer muamelelere tabi tutulduklarından ve Sözleşmenin 5. maddesi hükümlerine aykırı olarak hürriyetlerinden yasal olmayan bir biçimde yoksun bırakıldıklarından yakınmaktadırlar.

Dilekçelerin kabul edilebilirliği konusunda Hükümet şu kanıtları ileri sürmektedir :

Sözleşmenin 5. maddesine dayanan şikayetler için, Hükümet aynı maddenin 5. paragrafı ile getirilen ve diğer paragraflarının ihlali durumunda tazminat hakkını öngören hükme dikkat çekmiştir. Hükümet, dilekçe sahiplerinin Türkiye'de mevcut elverişli ve etkili bir dizi başvuru yolunu tüketmediklerini saptamıştır. Bu yollar şunlardır :

- + Anayasa'nın 11. ve 36. maddesi ile bağlantılı olarak 19. maddesine dayanan başvuru yolu ;
- + Türkiye'de kanun hükmünde olan Sözleşmenin 5. maddesinin 5. fıkrasına dayanan ve Anayasa'nın 11. ve 36. maddelerindeki dava açma hakkının kullanıldığı başvuru yolu ;
- + Borçlar Kanunu'nun 41. maddesine dayanan tazminat davası yolu ;
- + Haksız tutuklanana tazminat verilmesine ilişkin 466 sayılı kanuna dayanan başvuru yolu.

Nihayet, Hükümet, Altındağ Ağır Ceza Mahkemesi Başkanının verdiği karara karşı Ceza Usul Yasasının 343. maddesi ile öngörülen başvuru yolunun da kullanılmadığını ifade etmiştir.

Sözleşmenin 3. maddesine dayanan şikayetler bakımından ise, Hükümet bunların açıkça esassız oldukları görüşündedir : Dilekçeleri destekleyen hiçbir delil bulunmadığı gibi, bunlardaki

iddialara karşı Hükümet tarafından yeterince delil (özellikle tıbbi raporlar) ileri sürülmüştür.

İk olarak, Hükümet, 3. madde'ye dayanan şikayetlerin, duruşmada açıklanan iç hukuk yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle reddetilmesini istemiştir.

İç hukuk yollarının tüketilmemesine dayanan def'iler konusunda dilekçe sahipleri ilk olarak Ceza Usul Yasasının 343. maddesinde düzenlenen yazılı emir yolunu harekete geçirmeye sadece Adalet Bakanının yetkili olduğunu ve bu konuda mutlak bir takdir yetkisine sahip bulunduğunu belirtmişlerdir. Meselenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi konusunda ise, bu usulün ancak savcının bir ceza davası açmasından sonra mümkün olabileceğini, bu olayda ise böyle bir şeyin olmadığını ifade etmişlerdir. Gözaltına alma kararına itiraz konusunda ise, tutulmalarının ancak müessir fiil sayılabileceğini, çünkü bir yargıç kararı bulunmadığını ileri sürmüşlerdir. Diğer yandan, böyle bir yol sayet bulunmuş olsaydı, gözaltı süresince dışarıyla olan bütün bağlantılarının kesilmiş olması nedeniyle bunu kullanmak durumunda olmadıklarını belirtmişlerdir.

Dilekçe sahipleri, ana dava henüz sonuçlanmadığından, 466 sayılı yasaya göre, tazminat davası açılmayacağını, Danıştay'da Devlet'e karşı tazminat davası açmanın ve Borçlar Kanununun 41. maddesine göre işkence yapanlara karşı tazminat davası açmanın, Sözleşmeye aykırılığın saptanmasını amaçlayan bireysel başvurunun çözümünde hiçbir etkisi bulunmadığını bildirmişlerdir.

Esas hakkında ise, dilekçe sahipleri, türk mevzuatının bugünkü durumunun, aşırı uzun bir gözaltı süresine imkan sağlayarak ve tutukluları avukatlarının yardımından yoksun kılarak, bu davada da varlığını ileri sürdükleri kötü muamele için elverişli bir ortam yarattığını ifade etmişlerdir.

Hükümet, esasa ilişkin meseleler hakkında, sadece Sözleşmenin 27. maddesinin 2. paragrafındaki "açık ca esassızlık" kavramı bakımından görüş bildirmiştir.

Komisyon, şimdi dilekçelerin esasını inceleyecek ve Sözleşmede tanınmış insan haklarına saygı gösterilmesinden esinlenen bir dostça çözüme ulaşmak amacıyla, taraflara hizmet sunacaktır (28. madde). Bir çözüme ulaşırsa Komisyon olayların kısa bir açıklanmasını ve kabul edilen çözümü içeren bir rapor hazırlayarak, Avrupa Konsey'i Bakanlar Komite'sine gönderecektir (30. madde).

Buna karşılık, bir çözüm bulunmadığı takdirde Komisyon, olayları tespit eden ve bunların ilgili devlet tarafından, Sözleşme hükümleri gereğince üstlenilen yükümlerin bir ihlalini oluşturup oluşturmadığı hakkındaki görüşünü bildiren bir rapor hazırlayacaktır. Rapor, bir karar almaya yetkili olan Bakanlar Komite'sine gönderilecektir.

Duruşma sırasında taraflar şu şekilde temsil edilmişlerdir :

Hükümet tarafı :

Prof. Dr. Suat BİLGE
Prof. M. GÖLSONG
Dr. Deniz AKÇAY
Münci ÖZMEN

Hükümet temsilcisi
Danışman
Uzman
Uzman

Dilekçe sahipleri tarafı :

Avukat Güney DİNÇ
Avukat Erşen ŞANSAL
Avukat Alain MARX

İzmir Barosu avukatı
Dilekçe sahiplerinin vekili
Ankara Barosu avukatı
Dilekçe sahiplerinin vekili
Strasbourg Barosu avukatı
Danışman.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

11 Nisan 1990

Sayın parlamenter,

Bildiğiniz gibi, Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde 141-142. maddelerden tutuklu bulunan Türkiye Birleşik Komünist Partisi Genel Başkanı Nihat Sargın ile Genel Sekreteri Haydar Kutlu, 6 Nisan 1990 gününden itibaren ölüm orucuna başladılar. Kamuoyuna yaptıkları açıklamada, eylemlerinin, 141-142-163. maddelere ilişkin düzenlemelerle Komünist Partisi üzerindeki yasak kalkıncaya veya kalkacağına açık işaretleri ortaya çıkıncaya kadar ve/veya daha uygun mücadele olanaklarına sahip olacakları tahliyelerine kadar kesintisiz sürdüreceklərini belirttiler.

Sargın ve Kutlu'yu böylece yaşamsal bir karar almaya iten nedenlere dikkatinizi çekmek ve bu nedenlerin ortadan kaldırılması için girişimde bulunmanızı rica etmek istiyoruz.

Gerek başbakan, gerekse Adalet Bakanı, hükümet kurulduktan sonra, birçok kez 141-142-163 sorununun kısa sürede çözüleceğini açıkladılar. Bu konuda taslaklar hazırlandı. Hukuk adamları, politikacılar, aydınlar, basın ve sendikacılar birçok kez bu maddelerin kalkması gerektiğini belirttiler. Yapılan kamuoyu araştırmaları halkın çoğunluğunun bunu desteklediğini ortaya koydu. Bütün bunlara karşın son aylarda hükümet bu sorunun varlığını sanki unutulmuş gibidir; binlerce insanın ve ülkemizin demokratik geleceğini ilgilendiren bu konuyu gereken ciddiyetle ele almamaktadır.

Öte yandan ikibuçuk yıllık tutukluluk süresinden ve TBKP davasının bugün vardığı yerden sonra, Sargın ve Kutlu'nun tutukluluk durumlarının sürmesinin hiçbir hukuki gerekçesi kalmamıştır. Öyle ki, bugün kamuoyunun TBKP olayına gösterdiği ilginin de etkisiyle, çok sayıda TBKP üye ve yöneticisi, politik kimlikleri ile açık politik faaliyet sürdürmekte, TBKP yöneticileri parti başkanları tarafından kabul edilmekte, yasal bir Komünist Partisi'nin Türkiye'nin olağan bir ihtiyacı olduğu görüşü geniş kabul görmektedir. Bütün bunlara rağmen, Ankara DGM, TBKP Başkan ve Sekreteri'nin tutukluluğunu politik bir yaklaşımla kaldırmamaktadır. Ankara DGM savcılarının yasaları aşan keyfi tutumları ise yalnız TBKP olayında değil, düşünce, örgütlenme ve basın özgürlüğünü ilgilendiren birçok olayda yaşandı.

Sargın ve Kutlu'nun direnişlerinin haklılığı bunlar dikkate alındığında kolaylıkla görülebilir.

TBMM ve milletvekilleri bu iki insanın bütün haklılıklarına rağmen göz göre göre ölümce bırakılmasına ortak olmamalı ve sorunun adil ve insani bir çözüme ulaştırılması için bir an önce harekete geçmelidir.

Sorun ne bir partinin ne de tek tek kişilerin sorunudur. Sorun, ülkemizin özlenen çoğulcu, çağdaş, özgürlükçü demokrasiye ulaşmasına katkıda bulunma sorunudur. Ve bu, hangi politik görüşten olursa olsun bütün parlamenterlerimizi ilgilendiren bir amaçtır.

Sayın parlamenter,

İki politikacının, demokrasi ve özgürlük için attıkları bu adımın ciddiyetinin bilincinde olduğunuz inancıyla, siz bütün olanaklarınızla bu sorunun en kısa sürede çözülmesi için girişimde bulunmaya çağırıyoruz. Bu konudaki girişimlerinizin, ülkemizin çok ihtiyaç duyduğu hoşgörü ve karşılıklı anlayış ortamının oluşmasına da önemli bir katkı olacağı açıktır.

Çalışmalarınızda başarılar diler, saygılar sunarız.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi
Merkez Yönetimi

Protesto Mektubu

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Başkanı Dr. Nihat Sargin ve Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun başka çareleri kalmayarak 8.4.90'da ölüm orucuna başlamak zorunda kaldıklarını derin bir endişe ve üzüntü ile öğrenmiş bulunmaktayım. En temel insan haklarının kazanılması için yaşamlarını ortaya koyan bu iki politikacıya yönelik endişemin kaynağı yalnızca insani nedenlere dayanmıyor. Eğer Sargin ve Kutlu bu uğurda yaşamlarını yitirirlerse, bu, aynı zamanda ülkenin demokratikleştirilmesi açısından da geri adım olacaktır.

Hiçbir hukuksal temele dayanmaksızın bu iki politikacının 29 aydan beri hapsede tutulmaları, bize, Türkiye'de hala belli politik görüşlerin ve bunların örgütlenmesinin iflas etmiş baskı yöntemleri ve yasaklarla engellenmek istendiğini, aynı zamanda en temel insan hakları ile ilgili olarak anlaşılabilir ve totaliter bir yaklaşımın inatla savunulduğunu göstermektedir.

Tüm bu önlem ve yasaklar ne çağdaş hukuk devleti anlayışı ve evrensel insan hakları ile, ne günümüzde uluslararası alanda görülen demokratikleşme, özgürlük ve yumuşama temeline deki gelişmelerle, ne de Türkiye'nin imzaladığı ve onayladığı Avrupa İnsan Hakları Bildirgesi, BM İnsan Hakları Sözleşmeleri gibi uluslararası anlaşmalarla bağdaşmaktadır.

Yukarıda sayılan nedenlerden dolayı :

- Türk Ceza Yasasının 141-142 ve 163 maddelerinin kaldırılmasını,
- Nihat Sargin, Haydar Kutlu ve tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını,
- Her türlü insan haklarıyla bağdaşmayan önlemlerin ve baskıların derhal durdurulmasını talep ederim.

PROTESTOLARINIZI ŞU ADRESLERE YOLLAYABİLİRSİNİZ :

1. Adalet Bakanı Oltan Sungurlu
Bakanlıklar Ankara/Türkiye
- 2- Dışişleri Bakanı Ali Bozer
Bakanlıklar Ankara/Türkiye
- 3- İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu
Bakanlıklar Ankara/Türkiye
- 4-Başbakan Yıldırım Akbulut
Bakanlıklar Ankara/ Türkiye

DAYANIŞMA MESAJLARINIZI ŞU ADRESE YOLLAYABİLİRSİNİZ:

NIHAT SARGIN - HAYDAR KUTLU
Ankara Merkez Kapalı Cezaevi
10. Koşuş
Ulucanlar/Ankara
Türkiye

DECLARATION A L'OPINION PUBLIQUE DE NIHAT SARGIN ET HAYDAR KUTLU, RESPECTIVEMENT PRESIDENT ET SECRETAIRE GENERAL DU PARTI COMMUNISTE UNIFIE DE TURQUIE.

Nous entamons aujourd'hui une grève de la faim d'une durée illimitée. Notre action a comme objectif d'avertir l'opinion publique des graves dangers qui menacent le processus de démocratisation en Turquie. Notre grève de la faim se poursuivra jusqu'à ce que les articles 141, 142 et 163 du Code pénal turc ainsi que l'interdiction qui pèse sur le Parti communiste soient supprimés, et/ou jusqu'à notre libération qui nous permettra de poursuivre nos activités dans des conditions plus faciles.

Ce sont les circonstances relatives à notre pays ainsi qu'à nous-mêmes qui nous ont poussé à entamer une telle action.

A une époque où notre planète se reconstruit grâce à la paix et non à la guerre, l'espoir de voir les problèmes fondamentaux de la Turquie se résoudre par des moyens pacifiques et démocratiques devient de moins en moins probable.

Parce qu'on ne s'oppose pas avec résolution aux interdictions en vigueur actuellement en Turquie, certains cherchent à résoudre les problèmes de notre pays par des moyens nécessitant le recours à des mesures policières et militaires ainsi qu'à des politiques de répression et d'incrimination.

On voit le terrorisme renaître. Une guerre non déclarée se mène à l'est du pays. Les propos sur l'existence de la population kurde, l'armée et la religion continuent à demeurer tabous. Malgré les progrès apparents réalisés sur la question de la légalisation du Parti communiste, on essaie de maintenir certaines interdictions empêchant sa légalisation. Le gouvernement perd son autorité et essaie de tromper la population avec de fausses promesses.

Devant cet état de chose, il est de notre devoir de citoyen, d'intellectuel et de marxiste d'élever notre voix pour une Turquie qui respecte les Droits de l'Homme; pour une Turquie pacifique et laïque, en un mot pour une Turquie démocratique où les obstacles au processus de démocratisation auraient été totalement supprimés.

Nous appelons chacun à accréditer l'idée que les réponses aux problèmes actuels de notre pays peuvent être trouvés grâce au dialogue et à la tolérance, et que ces réponses doivent être de nature démocratique et pacifique. Nous souhaiterions que notre action soit entendue comme un avertissement allant dans ce sens.

Quant aux articles 141, 142 et 163 du Code Pénal qui constituent des obstacles importants au dépassement des autres sujets tabous, nous constatons qu'un très large consensus existe d'une part entre les partis politiques (qu'ils disposent d'une représentation au Parlement ou non) et d'autre part dans l'opinion publique quant aux solutions à apporter à ces problèmes.

Alors que tout montre que ces dispositions du Code Pénal n'ont plus aucune légitimité aux yeux de la population, le gouvernement ne prend aucune initiative concrète pour remédier à ce problème en proposant un projet de loi relatif à ce sujet au Parlement.

En raison de la situation actuelle, des milliers de personnes se trouvent dans l'impossibilité d'exercer leur profession, sont emprisonnées ou sont obligées de prendre le chemin de l'exil. Alors que tout montre que la situation actuelle est propice pour la suppression des articles en question, l'attitude du gouvernement qui va dans le sens inverse choque l'opinion. Nous croyons qu'il est du devoir de chaque citoyen de protester de manière efficace contre cette situation injuste.

En raison de notre situation particulière, ce devoir est pour nous quelque chose qui ne peut plus être remise et qui est d'une importance capitale. L'attitude de l'Etat turc pendant notre procès rend ceci nécessaire.

Nous sommes les deux dernières personnes encore détenues dans le cadre du procès intenté contre le Parti communiste Unifié de Turquie. Nous estimons qu'aucune règle juridique ne peut justifier notre détention. Nous sommes en prison depuis vingt-neuf mois dans notre propre pays pour des demandes légitimes.

La seule explication de cet état de chose est que notre détention est due à une volonté politique. Nous nous trouvons ici en face d'un comportement conscient qui s'oppose au processus de démocratisation et qui essaie d'empêcher l'écroulement des tabous qui existent encore en Turquie.

S'opposer à ce comportement conscient s'impose dès lors pour combattre les dangers croissants qui menacent le processus de démocratisation.

D'ailleurs, les problèmes de notre pays sont tels que seule la participation de toutes les forces démocratiques peut y apporter des réponses valables. Nous pensons que notre pays a plus que jamais besoin des forces marxistes, de la gauche. Les interdictions actuellement en vigueur créent des obstacles pour l'unité des forces de gauche. En menant une lutte pour la suppression de ces interdictions, nous voulons en même temps contribuer à l'unité de la gauche.

C'est la raison pour laquelle nous entamons une grève de la faim d'une durée illimitée.

Notre action se poursuivra sans interruption jusqu'à ce que les lois découlant des articles sus-mentionnés du Code Pénal, ainsi que les interdictions pesant sur le Parti communiste Unifié de Turquie soient totalement supprimés et/ou jusqu'à notre libération qui nous permettra de poursuivre nos activités dans des conditions plus faciles.

Nous sommes conscients du fait que si nous ne défendons pas nos droits et notre liberté au prix de notre vie, les ennemis de la démocratie en sortiraient renforcés. Nous croyons que tous ceux qui défendent la démocratie seront, tôt ou tard, les vainqueurs de cette lutte.

Si nous mourrons avant d'atteindre le but que nous nous sommes fixé, d'autres personnes seront là pour prendre le relais avec la même détermination.

Enfin, nous voulons dire que le remède nécessaire au terrorisme ne peut être que "plus de démocratie" et en aucun cas "moins de démocratie". Cet objectif ne peut être atteint par le non-respect des Droits de l'Homme, mais au contraire par la réalisation effective de ces droits.

Nous sommes persuadés que l'opinion publique et notre peuple nous comprendra. Et nous soutiendra.

6 avril 1990

N.S. et H.K.

Liebe Schwestern, liebe Freunde!

Zum internationalen Tag der Frau wenden wir uns mit einer Bitte an alle Frauen und auch Männer. Setzt Euch für die Freilassung von Nihat Sargin und Haydar Kutlu ein!

Sie befinden sich seit dem 16. November 1987 in Haft. Ihre "Schuld" besteht darin, in der Türkei eine legale kommunistische Partei gründen zu wollen. Mit diesem erklärten Ziel sind sie im November freiwillig und legal in die Türkei zurückgekehrt. Sie wurden sofort festgenommen und 19 Tage lang brutal gefoltert. Jetzt soll ihnen der Prozeß gemacht werden.

Es wird ihnen keine Gewalttat vorgeworfen. Sie werden einzig und allein wegen ihrer Gesinnung angeklagt.

Die Namen von Sargin und Kutlu stehen symbolisch für tausende von politischen Gefangenen in der Türkei. Wenn es der demokratischen Öffentlichkeit im In- und Ausland gelingt, die Freilassung unserer Männer zu erwirken, wird das auch ein Schritt zur Verwirklichung der Menschenrechte in unserem Land sein.

Wendet Euch an die Botschaft der Türkei in Eurem Lande oder unmittelbar an den Ministerpräsidenten Turgut Özal in Ankara! Fordert die unverzügliche Freilassung von Kutlu und Sargin!

Yıldız Sargin
(Frau von N. Sargin)

Çiçek Yağcı
(Frau von H. Kutlu)

DAVETİYE – INVITATION – EINLADUNG – DAVETİYE – INVITATION – EINLADUNG – DAVETİYE

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin yasal çalışma hakkını elde etmek için Türkiye'ye döndükleri 16 Kasım 1987 tarihinden buyana tutuklu bulunan partilerimizin genel sekreterleri Dr. Nihat Sargın ve Haydar Kutlu hakkında yüzlerce yıl hapis cezasıyla açılan dava 8 Haziran 1988 tarihinde Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinde başlıyor.

Sizi partilerimiz adına 1 Haziran 1988, Çarşamba günü saat 10.30'da IPC (Bld. Charlemange, 1041 Bruxelles) salonlarında davaya ilişkin düzenlediğimiz basın toplantısına davet ediyoruz.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Komitesi adına
Osman Sakalsız

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi adına
Mehmet Karaca

The trial of Dr. Nihat Sargın and Haydar Kutlu, the General Secretaries of our Parties who have been arrested since 16th November, 1987, on their return to Turkey, in order to get the right of legal activity of the United Communist Party of Turkey, is going to begin on 8th of June, 1988 at the State Security Court of Turkey, in Ankara. The Attorney General demands several hundred years of imprisonments each.

On behalf of our Parties, we are inviting you to the Press Conference connected with the trial. The Press Conference will be held on 1st of June, 1988, Wednesday at 10.30, am, at I.P.C. (Bld. Charlemange, 1041, Bruxelles)

Osman Sakalsız
on behalf of the Central Committee of the Workers' Party of Turkey

Mehmet Karaca
on behalf of the Central Committee of the Communist Party of Turkey

Le procès qui été ouvert avec une demande de centaines d'années de prison contre les Secrétaires Généraux de nos partis, Dr. Nihat Sargın et Haydar Kutlu, qui sont emprisonnés depuis le 16 Novembre 1987 où ils sont retournés en Turquie afin d'obtenir le droit d'activité légale pour le Parti Communiste Unifié de Turquie, commence le 8 Juin 1988 à la Cour de Sécurité d'Etat d'Ankara.

Nous vous invitons au nom de nos deux partis à la Conférence de Presse organisée au-sujet de ce procès, le 1er Juin 1988 Mercredi à 10 h 30 dans les salons de IPC (Boulevard Charlemagne, 1041 Bruxelles).

Osman Sakalsız
au nom du Comité Central du Parti Ouvrier de Turquie

Mehmet Karaca
au nom du Comité Central du Parti Communiste de Turquie

Der Prozess gegen die Generalsekretäre unserer Parteien beginnt am 8. Juni 1988 vor dem Staatssicherheitsgericht von Ankara. Die Generalsekretäre Dr. Nihat Sargın und Haydar Kutlu, die am 16. November 1987 in die Türkei zurückkehrten, um die Gründung der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei in die Wege zu leiten, befinden sich seitdem in Haft. Der Staatsanwalt fordert in seiner Anklageschrift hunderte von Jahren Haftstrafe.

Wir laden Sie im Namen unserer Parteien zu einer Pressekonferenz über diesen Prozess ein, die am 1. Juni 1988, Mittwoch um 10.30 im IPC (Bld. Charlemange, 1041 Bruxelles) stattfinden wird.

Im Namen des Zentralkomitees der Arbeiterpartei der Türkei
Osman Sakalsız

Im Namen des Zentralkomitees der Kommunistischen Partei der Türkei
Mehmet Karaca

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

AVRUPA KONSEYİ

İnsan haklarının korunması

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ

European convention on human rights

Convention européenne des droits de l'homme

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

**İNSAN HAKLARINI VE ANA
HÜRRİYETLERİ KORUMAYA
DAİR SÖZLEŞME ***

Avrupa Konseyi Üyesi olan âkid Hükümetler,

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından
10 Aralık 1948 de ilân edilen İnsan Hakları Ev-
rensel Beyannamesini;

Bu beyannamenin metninde mezkûr hakların
her yerde ve fillen tanınmasını ve tatbik edil-
mesini sağlamaya mâtuf bulunduğunu;

Avrupa Konseyinin gayesinin; üyeleri arasın-
da daha sıkı bir birlik kurmak olduğunu ve İn-
san Hakları ve Ana Hürriyetlerin Korunma ve
gelişmesinin bu gayeye ulaşmak yollarından bi-
rini teşkil ettiğini,
dikkat nazarına alarak;

Dünyada barış ve adaletin asıl temelini teş-
kil eden ve idamesi her şeyin fevkinde olarak,
bir taraftan, hakikaten demokratik bir siyasi
rejim ve diğer taraftan, insan haklarına müş-
tereken hürmet ve bu konuda ortak bir anlayış
esaslarına istinadeden bu ana hürriyetlere der-
in bağlılıklarını teyid ederek;

Aynı telâkkiyi taşıyan ve ideal ve siyasi ana-
neler, hürriyete saygı ve hukukun üstünlüğü
hususlarında müşterek bir mirasa sahip bulu-
nan Avrupa devletleri hükümetleri sıfatıyla,
Evrensel Beynamede yazılı bazı hakların müş-
tereken sağlanmasını temine yarıyacak ilk ted-
birleri almayı kararlaştırarak;

(*) Sözleşme, 4 kasım 1950 tarihinde Romada im-
za edilmiş, 3 eylül 1953 tarihinde yürürlüğe girmiş
ve 18 mayıs 1954 tarihinde Türkiye tarafından
onaylanmıştır.

10.3.1954 gün ve 6366 sayılı «İnsan Hakları ve
Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesi ve buna Ek
Protokolun tasdiki hakkında Kanun: Resmî Gaze-
te 19.3.1954 - 8662; Düstur, cilt 35, s. 1567.

**CONVENTION
FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS
AND FUNDAMENTAL FREEDOMS ***

The Governments signatory hereto, being
Members of the Council of Europe,

Considering the Universal Declaration of
Human Rights proclaimed by the General
Assembly of the United Nations on 10th De-
cember 1948;

Considering that this Declaration aims at
securing the universal and effective recognitlon
and observance of the Rights therein declared;

Considering that the aim of the Council of
Europe is the achievement of greater unity
between its Members and that one of the
methods by which that aim is to be pursued is
the maintenance and further realisation of
Human Rights and Fundamental Freedoms;

Reaffirming their profound belief in those
Fundamental Freedoms which are the foun-
dation of justice and peace in the world and are
best maintained on the one hand by an ef-
fective political democracy and on the other by
a common understanding and observance of
the Human Rights upon which they depend;

Being resolved, as the Governments of Euro-
pean countries which are likeminded and have a
common heritage of political traditions, ideals,
freedom and the rule of law, to take the first
steps for the collective enforcement of certain of
the Rights stated in the Universal Declaration;

(*) It Was signed at Rome on 4 November 1950 and
entered into force on 3 September 1953,

**LA CONVENTION
DE SAUVEGARDE DES DROITS DE L'HOMME
ET DES LIBERTÉS FONDAMENTALES ***

Les Gouvernements signataires, Membres du
Conseil de l'Europe,

Considérant la Déclaration Universelle des
Droits de l'Homme, proclamée par l'Assemblée
Générale des Nations Unies le 10 décembre
1948;

Considérant que cette Déclaration tend à as-
surer la reconnaissance et l'appl'cation univer-
selles et effectives des droits qui y sont énoncés;

Considérant que le but du Conseil de l'Eu-
rope est de réaliser une union plus étroite entre
ses Membres, et que l'un des moyens d'attein-
dre ce but est la sauvegarde et le développement
des Droits de l'homme et des libertés fonda-
mentales;

Réaffirmant leur profond attachement à ces
libertés fondamentales qui constituent les ass-
ises mêmes de la justice et de la paix dans le
monde et dont le maintien repose essentielle-
ment sur un régime politique véritablement dé-
mocratique, d'une part, et, d'autre part, sur une
conception commune et un commun respect des
Droits de l'homme dont ils se réclament;

Résolus, en tant que gouvernements d'Etats
européens animés d'un même esprit et possé-
dant un patrimoine commun d'idéal et de tradi-
tions politiques, de respect de la liberté et de
prééminence du droit, à prendre les premières
mesures propres à assurer la garantie collective
de certains des droits énoncés dans la Déclara-
tion Universelle;

(*) Elle a été signée à Rome le 4 novembre 1950 et
est entrée en vigueur le 3 septembre 1953.

aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde 1

Yüksek Âkid Taraflar kendi kaza haklarına tabi her ferde işbu sözleşmenin Birinci faslında tarif edilen hak ve hürriyetleri tanırlar.

Bölüm 1

Madde 2

1. Her ferdin yaşama hakkı kanunun himaye- si altındadır. Kanunun ölüm cezası ile cezalandırıldığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infazı dışında, hiç kimse kasden öldürülemez.

2. Öldürme, aşağıda deriş edilen zaruret hal- leri dışında,* bu maddenin ihlali suretiyle ya- pılmış telâkki olunmaz :

- (a) Her ferdin gayrimeşru cebir ve şiddete karşı korunmasını sağlamak için,
- (b) Kanun hükümleri dâhilinde bir tevkifi ye- rine getirmek veya kanuna uygun olarak mevkuf bulunan bir şahsın kaçmasını ön-lemek için,
- (c) Ayaklanma veya isyanı, kanuna uygun ola- rak bastırmak için.

Madde 3

Hiç kimse işkenceye, gayriinsani yahut hay- siyet kırıcı ceza veya muameleye tâbi tutula- maz.

Madde 4

1. Hiç kimse köle ve kul halinde tutulamaz.

2. Hiç kimse zorla çalıştırılmaz veya mec- buri çalışmaya tâbi tutulamaz.

3. Aşağıdaki haller bu maddede kasdolunan «zorla çalıştırma veya mecburi çalışmadan» sayılmazlar.

(*) «halleri dışında» yerine «hallerinde» demek gerekir.

Have agreed as follows .

Article 1

The High Contracting Parties shall secure to everyone within their jurisdiction the rights and freedoms defined in Section I of this Conven- tion.

Section 1

Article 2

1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of this life intentionally save in the execution of a sen- tence of a court following his conviction of a crime for which this penalty is provided by law.

2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this Article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary:

- (a) In defence of any person from unlawful violence;
- (b) In order to effect a lawful arrest or to pre- vent the escape of a person lawfully detai- ned;
- (c) In action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

Article 3

No one shall be subjected to torture or to inhuman or degrading treatment or punish- men.

Article 4

1. No one shall be held in slavery or servi- tude.

2. No one shall be required to perform forced or compulsory labour.

3. For the pupose of this Article the term «forced or compulsory labour» shall not inclu- do :

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1er

Les Hautes Parties Contractantes reconnais- sent à toute personne relevant de leur juridiction les droits et libertés définis au Titre I de la pré- sente Convention.

Titre 1

Article 2

1. Le droit de toute personne à la vie est pro- tégé par la loi. La mort ne peut être infligée à quiconque intentionnellement, sauf en exécu- tion d'une sentence capitale prononcée par un tribunal au cas où le délit est puni de cette peine par la loi.

2. La mort n'est pas considérée comme infli- gée en violation de cet article dans les cas où elle résulterait d'un recours à la force rendu absolu- ment nécessaire:

- (a) pour assurer la défense de toute personne contre la violence illégale;
- (b) pour effectuer une arrestation régulière ou pour empêcher l'évasion d'une personne ré- gulièrement détenue;
- (c) pour réprimer, conformément à la loi, une émeute ou une insurrection.

Article 3

Nul ne peut être soumis à la torture ni à des peines ou traitements inhumains ou dégradants.

Article 4

1. Nul ne peut être tenu en esclavage ni en servitude.

2. Nul ne peut être astreint à accomplir un travail forcé ou obligatoire.

3. N'est pas considéré comme «travail forcé ou obligatoire» au sens du présent article:

- (a) İşbu Sözleşmenin 5. maddesinde derpiş edilen şartlar altında mevkuf tutulan bir kimseden mevkufiyeti veya şartla salıverilmesi süresince yapması mütat olarak istenilecek çalışma;
- (b) Askerî mahiyette bir hizmet yahut inançları gereğince askerlik vazifesini yapmaktan kaçınan kimselerin durumunu meşru teklâk eden memleketlerde, bu inanca sahip kimselere mecburî askerlik yerine gör-dürülecek başka bir hizmet;
- (c) Topluluğun hayat veya refahını tehdit eden buhran ve âfet hallerinde talep olunan her hizmet;
- (d) Normal medenî mükellefiyetler şumulüne giren her türlü çalışma veya hizmet.

Madde 5

Her ferdin hürriyete ve güvenliğe hakkı vardır. Aşağıda mezkûr haller ve kanunî usuller dışında hiç kimse hürriyetinden mahrum edilemez.

- (a) Salâhiyetli bir mahkeme tarafından mahkûmiyeti üzerine usulü dairesinde hapsedilmesi,
- (b) Her mahkeme tarafından kanuna uygun olarak verilen bir karara riayetsizlikten dolayı yahut kanunun koyduğu bir mükellefiyetin yerine getirilmesini sağlamak üzere yakalanması veya tevkifi,
- (c) Bir suç işlediği şüphesi altında olan yahut suç işlemesine veya suçu işledikten sonra kaçmasına mâni olmak zarureti inancını doğuran mâkul sebeplerin mevcudiyeti dolayısıyla, yetkili adli makam önüne çıkarılmak üzere yakalanması ve hapsi,
- (d) Bir küçüğün nezaret altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilmiş usulüne uygun bir tevkif kararı bulunması,
- (e) Bulaşıcı bir hastalık yayabilecek bir kimsenin, bir akıl hastası, bir alkoliğin, uyuştur-

- (a) any work required to be done in the ordinary course of detention imposed according to the provisions of Article 5 of this Convention or during conditional release from such detention;
- (b) any service of a military character or, in case of conscientious objectors in countries where they are recognised, service exacted instead of compulsory military service;
- (c) any service exacted in case of an emergency or calamity threatening the life or well-being of the community;
- (d) any work or service which forms part of normal civic obligations.

Article 5

1. Everyone has the right to liberty and security of person. No one shall be deprived of his liberty save in the following cases and in accordance with a procedure prescribed by law :

- (a) the lawful detention of a person after conviction by a competent court;
- (b) the lawful arrest or detention of a person for non-compliance with the lawful order of a court or in order to secure the fulfilment of any obligation prescribed by law;
- (c) the lawful arrest or detention of a person effected for the purpose of bringing him before the competent legal authority on reasonable suspicion of having committed an offence or when it is reasonably considered necessary to prevent his committing an offence or fleeing after having done so;
- (d) the detention of a minor by lawful order for the purpose of educational supervision or his lawful detention for the purpose of bringing him before the competent legal authority;
- (e) the lawful detention of persons for the prevention of the spreading of infectious

- (a) tout travail requis normalement d'une personne soumise à la détention dans les conditions prévues par l'article 5 de la présente Convention, ou durant sa mise en liberté conditionnelle;
- (b) tout service de caractère militaire ou, dans le cas d'objecteurs de conscience dans les pays où l'objection de conscience est reconnue comme légitime, à un autre service à la place du service militaire obligatoire;
- (c) tout service requis dans le cas de crises ou de calamités qui menacent la vie ou le bien-être de la communauté;
- (d) tout travail ou service formant partie des obligations civiles normales.

Article 5

1. Toute personne a droit à la liberté et à la sûreté. Nul ne peut être privé de sa liberté, sauf dans les cas suivants et selon les voies légales:

- (a) s'il est détenu régulièrement après condamnation par un tribunal compétent;
- (b) s'il a fait l'objet d'une arrestation ou d'une détention régulières pour insoumission à une ordonnance rendue, conformément à la loi, par un tribunal ou en vue de garantir l'exécution d'une obligation prescrite par la loi;
- (c) s'il a été arrêté détenu en vue d'être conduit devant l'autorité judiciaire compétente, lorsqu'il y a des raisons plausibles de soupçonner qu'il a commis une infraction ou qu'il y a des motifs raisonnables de croire à la nécessité de l'empêcher de commettre une infraction ou de s'enfuir après l'accomplissement de celle-ci;
- (d) s'il s'agit de la détention régulière d'un mineur, décidée pour son éducation surveillée ou de sa détention régulière, afin de le traduire devant l'autorité compétente;
- (e) s'il s'agit de la détention régulière d'une personne susceptible de propager une maladie

rucu maddelere müptelâ bir kimsenin yahut bir serserinin kanuna uygun mevkufiyeti.

(f) Bir kimsenin memlekete usulüne uygun olmıyarak girmekten men'i, veya hakkında bir sınır dışı kılma veya geri verme muamelesine tevessül olunması sebebiyle yakalanmasına veya tevkifine karar verilmesi.

2. Tevkif olunan bir ferde, tevkifini icabettiren sebepler ve kendisine karşı vâkı bütün isnatlar en kısa bir zamanda ve anladığı bir dille bildirilir.

3. İşbu maddenin 1/c fıkrasında derplş edilen şartlara göre yakalanan veya tevkif edilen herkesin hemen bir hâkim veya adli görevi yapmaya kanunen mezu kılınmış diğer bir memur huzuruna çıkarılması lâzım ve mâkul bir süre içinde mahakeme edilmeye yahut adli takibat sırasında serbest bırakılmaya hakkı vardır. Salıverme ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminata bağlanabilir.

4. Yakalanması veya tevkif sebebiyle hürriyetinden mahrum bırakılan her şahıs hürriyeti tahdidin kanuna uygunluğu hakkında kısa bir zamanda karar vermesi ve keyfiyet kanuna aykırı görüldüğü takdirde tahliyesini emretmesi için bir mahkemeye itiraz eylemek hakkını halzdir.

5. İşbu maddenin hükümlerine aykırı olarak yapılmış bir yakalama veya tevkif muamelesinin maâduru olan her şahsın tazminat istemeye hakkı vardır.

Madde 6

1. Her şahıs gerek medenî hak ve vecibeleriyle ilgili nizalar gerek cezaî sahada kendisine karşı serdedilen bir isnadın esası hakkında karar verecek olan, kanunî müstakil ve tarafsız bir mahkeme tarafından dâvasının mâkul bir süre içinde hakkaniyete uyun ve âleni surette dinlenmesini istemek hakkını halzdir.

Hüküm âleni olarak verilir, şu kadar ki demokratik bir toplulukta âmme intizamının veya millî güvenliğinin veya ahlâkın yararına veya küçüğün menfaatli veya dâvaya taraf olanların korunması veya adaletin selâmetine zarar vere-

diseases, of persons of unsound mind, alcoholics or drug addicts or vagrants;

(f) the lawful arrest or detention of a person to prevent his effecting an unauthorised entry into the country or of a person against whom action is being taken with a view to deportation or extradition.

2. Everyone who is arrested shall be informed promptly, in a language which he understands, of the reasons for his arrest and of any charge against him.

3. Everyone arrested or detained in accordance with the provisions of paragraph 1 (c) of this Article shall be brought promptly before a judge or other officer authorised by law to exercise judicial power and shall be entitled to trial within a reasonable time or to release pending trial. Release may be conditioned by guarantees to appear for trial.

4. Everyone who is deprived of his liberty by arrest or detention shall be entitled to take proceedings by which the lawfulness of his detention shall be decided speedily by a court and his release ordered if the detention is not lawful.

5. Everyone who has been the victim of arrest or detention in contravention of the provisions of this Article shall have an enforceable right to compensation.

Article 6

1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the

contagieuse, d'un aliéné, d'un alcoolique, d'un toxicomane ou d'un vagabond;

(f) s'il s'agit de l'arrestation ou de la détention régulières d'une personne pour l'empêcher de pénétrer irrégulièrement dans le territoire, ou contre laquelle une procédure d'expulsion ou d'extradition est en cours.

2. Toute personne arrêtée doit être informée, dans le plus court délai et dans une langue qu'elle comprend, des raisons de son arrestation et de toute accusation portée contre elle.

3. Toute personne arrêtée ou détenue, dans les conditions prévues au paragraphe 1 (c) du présent article, doit être aussitôt traduite devant un juge ou un autre magistrat habilité par la loi à exercer des fonctions judiciaires et a le droit d'être jugée dans un délai raisonnable, ou libérée pendant la procédure. La mise en liberté peut être subordonnée à une garantie assurant la comparution de l'intéressé à l'audience.

4. Toute personne privée de sa liberté par arrestation ou détention a le droit d'introduire un recours devant un tribunal, afin qu'il statue à bref délai sur la légalité de sa détention et ordonne sa libération si la détention est illégale.

5. Toute personne victime d'une arrestation ou d'une détention dans des conditions contraires aux dispositions de cet article a droit à réparation.

Article 6

1. Toute personne a droit à ce que sa cause soit entendue équitablement, publiquement et dans un délai raisonnable, par un tribunal indépendant et impartial, établi par la loi, qui décidera, soit des contestations sur ses droits et obligations de caractère civil, soit du bien-fondé de toute accusation en matière pénale dirigée contre elle. Le jugement doit être rendu publiquement, mais l'accès de la salle d'audience peut être interdit à la presse et au public pendant la totalité ou une partie du procès dans l'intérêt de la moralité, de l'ordre public ou de la sécurité nationale dans une société démocratique, lors

bilceği bazı hususi hallerde, mahkemece zaruri görülecek ölçüde, âleniyet dâvanın devamınca tamamen veya kısmen basın mensupları ve halk hakkında tahdid edilebilir.

2. Bir suç ile itham edilen her şahıs suçlu olduğu kanunen sabit oluncaya kadar masum sayılır.

3. Her sanık ezcümle :

- (a) Şahsına tevcih edilen isnadın mahiyet ve sebebinden en kısa bir zamanda, anladığı bir dille ve etraflı surette haberdar edilmek,
- (b) Müdafaasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklara malik olmak,
- (c) Kendi kendini müdafa etmek veya kendi seçeceği bir müdafii veya eğer bir müdafii tayin için malî imkanlardan mahrum bulunuyor ve adaletin selâmeti gerektiriyorsa, mahkeme tarafından tayin edilecek bir avukatın meccanî yardımından istifade etmek,
- (d) İddia şahitlerini sorguya çekmek, veya çek-tirmek, müdafa şahitlerinin de iddia şahitleriyle aynı şartlar altında dâvet edilmesini ve dinlenmesinin sağlanmasını istemek,
- (e) Duruşmada kullanılan dili anlamadığı veya konuşmadığı takdirde bir tercümanın yardımından meccanen faydalanmak, haklarına sahiptir.

Madde 7

1. Hiç kimse işlendiği zaman milli veya milletlerarası hukuka göre bir suç teşkil etmeyen bir fiil veya ihmalden dolayı mahkûm edilemez. Keza hiç kimse suç işlendiği zaman tertipli gereken cezadan daha ağır bir cezaya da çarptırılmaz.

2. İşbu madde, işlendiği zaman medenî milletler tarafından tanınan umumî hukuk prensiplerine göre suç sayılan bir fiil veya ihmalden suçlu bir şahsın yargılanmasına ve cezalandırılmasına mâni değildir.

court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice.

2. Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law.

3. Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights :

- (a) to be informed promptly, in a language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him;
- (b) to have adequate time and facilities for the preparation of his defence;
- (c) to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require;
- (d) to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;
- (e) to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court.

Article 7

1. No one shall be held guilty of any criminal offence on account of any act or omission which did not constitute a criminal offence under national or international law at the time when it was committed. Nor shall a heavier penalty be imposed than the one that was applicable at the time the criminal offence was committed.

2. This Article shall not prejudice the trial and punishment of any person for any act or omission which, at the time when it was committed, was criminal according to the general principles of law recognised by civilised nations.

que les intérêts des mineurs ou la protection de la vie privée des parties au procès l'exigent, ou dans la mesure jugée strictement nécessaire par le tribunal, lorsque dans des circonstances spéciales la publicité serait de nature à porter atteinte aux intérêts de la justice.

2. Toute personne accusée d'une infraction est présumée innocente jusqu'à ce que sa culpabilité ait été légalement établie.

3. Tout accusé a droit notamment à :

- (a) être informé, dans le plus court délai, dans une langue qu'il comprend et d'une manière détaillée, de la nature et de la cause de l'accusation portée contre lui;
- (b) disposer du temps et des facilités nécessaires à la préparation de sa défense;
- (c) se défendre lui-même ou avoir l'assistance d'un défenseur de son choix et, s'il n'a pas les moyens de rémunérer un défenseur, pouvoir être assisté gratuitement par un avocat d'office, lorsque les intérêts de la justice l'exigent;
- (d) interroger ou faire interroger les témoins à charge et obtenir la convocation et l'interrogation des témoins à décharge dans les mêmes conditions que les témoins à charge;
- (e) se faire assister gratuitement d'un interprète, s'il ne comprend pas ou ne parle pas la langue employée à l'audience.

Article 7

1. Nul ne peut être condamné pour une action ou une omission qui, au moment où elle a été commise, ne constituait pas une infraction d'après le droit national ou international. De même il n'est infligé aucune peine plus forte que celle qui était applicable au moment où l'infraction a été commise.

2. Le présent article ne portera pas atteinte au jugement et à la punition d'une personne coupable d'une action ou d'une omission qui, au moment où elle a été commise, était criminelle d'après les principes généraux de droit reconnus par les nations civilisées.

Madde 8

1. Her şahıs hususî ve ailevî hayatına, meskenine ve muhaberatına hürmet edilmesi hakkına maliktir.

2. Bu hakların kullanılmasına resmî bir makamın müdahalesi demokratik bir cemiyette millî güvenlik, âmme emniyeti, memleketin iktisadî refahı, nizamın muhafazası, suçların önlenmesi, sağlığın veya ahlâkın ve başkasının hak ve hürriyetlerinin korunması için zarurî bulunduğu derecede ve kanunla derpiş edilemesi şartıyla vukubulabilir.

Madde 9

1. Her şahıs düşünme, vicdan ve din hürriyetine sahiptir. Bu hak, din veya kanaat değişikliği hürriyetini ve âlenen veya hususî tarzda ibadet ve âyin veya öğretimini yapmak suretiyle tek başına veya toplu olarak dinini veya kanaatini izhar eylemek hürriyetini tazammun eder.

2. Din veya kanaatleri izhar etmek hürriyeti demokratik bir cemiyette ancak âmme güvenliğinin, âmme nizamının, genel sağlığın veya umumî ahlâkın, yahut başkalarının hak ve hürriyetlerinin korunması için zarurî olan tedbirlerle ve kanunla tahdit edilebilir.

Madde 10

1. Her fert ifade ve izhar hakkına maliktir. Bu hak içtihat hürriyetini ve resmî makamların müdahalesi ve memleket sınırları mevzu bahis olmaksızın, haber veya fikir almak veya vermek serbestisini ihtiva eder. Bu madde, devletlerin radyo, sinema veya televizyon işletmelerini bir müsaade rejimine tâbi kılmalarına mâni değildir.

2. Kullanılması vazife ve mesuliyetli tazammun eden bu hürriyetler, demokratik bir top-

Article 8

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.

2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

Article 9

1. Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his religion or belief and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief, in worship, teaching, practice and observance.

2. Freedom to manifest one's religion or beliefs shall be subject only to such limitations as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of public safety, for the protection of public order, health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

Article 10

1. Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. This Article shall not prevent States from requiring the licensing of broadcasting, television or cinema enterprises.

2. The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may

Article 8

1. Toute personne a droit au respect de sa vie privée et familiale, de son domicile et de sa correspondance.

2. Il ne peut y avoir ingérence d'une autorité publique dans l'exercice de ce droit que pour autant que cette ingérence est prévue par la loi et qu'elle constitue une mesure qui, dans une société démocratique, est nécessaire à la sécurité nationale, à la sûreté publique, au bien-être économique du pays, à la défense de l'ordre et à la prévention des infractions pénales, à la protection de la santé ou de la morale, ou à la protection des droits et libertés d'autrui.

Article 9

1. Toute personne a droit à la liberté de pensée, de conscience et de religion; ce droit implique la liberté de changer de religion ou de conviction, ainsi que la liberté de manifester sa religion ou sa conviction individuellement ou collectivement, en public ou en privé, par le culte, l'enseignements, les pratiques et l'accomplissement des rites.

2. La liberté de manifester sa religion ou ses convictions ne peut faire l'objet d'autres restrictions que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité publique, à la protection de l'ordre, de la santé ou de la morale publiques, ou à la protection des droits et libertés d'autrui.

Article 10

1. Toute personne a droit à la liberté d'expression. Ce droit comprend la liberté d'opinion et la liberté de recevoir ou de communiquer des informations ou des idées sans qu'il puisse y avoir ingérence d'autorités publiques et sans considération de frontière. Le présent article n'empêche pas les Etats de soumettre les entreprises de radiodiffusion, de cinéma ou de télévision à un régime d'autorisations.

2. L'exercice de ces libertés comportants des devoirs et des responsabilités peut être soumis à

lulukta, zaruri tedbirler mahiyetinde olarak, milli güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya âme emniyetinin, nizamı muhafazanın, suçun önlenmesinin, sağlığın veya ahlâkın, başkalarının şöhret veya haklarının korunması, gizli haberlerin ifşasına mâni olunması veya adalet kuvvetinin üstünlüğünün ve tarafsızlığının sağlanması için ancak ve kanunla, muayyen merasime, şartlara, tahditlere veya müeyyidelere tâbi tutulabilir.

Madde 11

1. Her şahıs asayışı ihlâl etmiyen toplantılara katılmak ve başkalarıyla birlikte sendikalar tesis etmek ve kendi menfaatlerini korumak üzere sendikalara girmek hakkı dahil olmak üzere dernek kurmak hakkını haizdir.

2. Bu hakların kullanılması, demokratik bir toplulukta, zaruri tedbirler mahiyetinde olarak milli güvenliğin, âme emniyetinin, nizamı muhafazanın, suçun önlenmesinin, sağlığın veya ahlâkın veya başkalarının hak ve hürriyetlerinin korunması için ve ancak kanunla tahdide tâbi tutulabilir.

Bu madde, bu hakların kullanılmasında idare, silâhlı kuvvetler veya zabıta mensuplarının muhtelik tahditler koymasına mâni değildir.

Madde 12

Evlenme çağına gelen erkek ve kadın, bu hakkın istimalini tanzim eden milli kanunlar dairesinde, evlenmek ve bir aile kurmak hakkına maliktir.

Madde 13

İşbu Sözleşmede tanınmış hak ve hürriyetleri ihlâl edilen her şahıs ihlâl fiili resmî vazifelerini ifa eden kimseler tarafından bu vazifelerin ifası sırasında yapılmış da olsa, milli bir makama fillen müracaat hakkına sahiptir.

be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.

Article 11

1. Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and to freedom of association with others, including the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.

2. No restrictions shall be placed on the exercise of these rights other than such as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals or for the protection of the rights and freedoms of others. This Article shall not prevent the imposition of lawful restrictions on the exercise of these rights by members of the armed forces, of the police or of the administration of the State.

Article 12

Men and women of marriageable age have the right to marry and to found a family, according to the national laws governing the exercise of this right.

Article 13

Everyone whose rights and freedoms as set forth in this Convention are violated shall have an effective remedy before a national authority notwithstanding that the violation has been committed by persons acting in an official capacity.

certaines formalité, conditions, restrictions ou sanctions, prévues par la loi, qui constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à l'intégrité territoriale ou à la sûreté publique, à la défense de l'ordre et à la prévention du crime, à la protection de la santé ou de la morale, à la protection de la réputation ou des droits d'autrui, pour empêcher la divulgation d'informations confidentielles ou pour garantir l'autorité et l'impartialité du pouvoir judiciaire.

Article 11

1. Toute personne a droit à la liberté de réunion pacifique et à la liberté d'association, y compris le droit de fonder avec d'autres des syndicats et de s'affilier à des syndicats pour la défense de ses intérêts.

2. L'exercice de ces droits ne peut faire l'objet d'autres restrictions que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à la sûreté publique, à la défense de l'ordre et à la prévention du crime, à la protection de la santé ou de la morale, ou à la protection des droits et libertés d'autrui. Le présent article n'interdit pas que des restrictions légitimes soient imposées à l'exercice de ces droits par les membres des forces armées, de la police ou de l'administration de l'Etat.

Article 12

A partir de l'âge nubile, l'homme et la femme ont le droit de se marier et de fonder une famille selon les lois nationales régissant l'exercice de ce droit.

Article 13

Toute personne dont les droits et libertés reconnus dans la présente Convention ont été violés, a droit à l'octroi d'un recours effectif devant une instance nationale, alors même que la violation aurait été commise par des personnes agissant dans l'exercice de leurs fonctions officielles.

Madde 14

İşbu Sözleşmede tanınan hak ve hürriyetlerden istifade keyfiyeti, bilhassa cins, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer kanaatler, milli veya sosyal menşe, milli bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi diğer bir durum üzerine müesses hiçbir tefrike tabi olmaksızın sağlanmalıdır.

Madde 15

1. Harb veya milletin varlığını tehdit eden diğer umumî bir tehlike halinde her Yüksek Akid Taraf ancak, durumun ıktiza ettiği nispette ve devletler hukukundan doğan diğer mükellefiyetlerle tezat teşkil eylememek şartıyla İşbu Sözleşmede derpiş olunan mükellefiyetlere aykırı tedbirler alabilir.

2. Yukardaki hüküm, meşru harb fiilleri neticesinde vakı ölüm hadisesi müstesna, ikinci ve üçüncü maddeler ile dördüncü maddenin birinci fıkrasını ve yedinci maddeyi hiçbir suretle ihlâl mezun kılmaz.

3. Bu ihlâl hakkını ıstimal eden her Yüksek Akid Taraf alınan tedbirlerden ve bunları icab ettiren sebeplerden Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bilgi verir. Bu yüksek Akid Taraf mezkûr tedbirlerin mer'iyetten kalktığı ve Sözleşme hükümlerinin tamamiyle tatbikine tekrar başladığı tarihten de Avrupa Konseyi Genel Sekreterini haberdar eder.

Madde 16

10, 11 ve 14 üncü maddelerin hiçbir hükümü yabancıların siyasi faaliyetlerini Yüksek Akid Tarafların tahdit etmelerine mani sayılmaz.

Madde 17

Bu Sözleşme hükümlerinden hiçbirli bir devlete topluluğa veya ferde, İşbu Sözleşmede tanınan hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya mezkûr Sözleşmede derpiş edildiğinden daha

Article 14

The enjoyment of the rights and freedoms set forth in this Convention shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.

Article 15

1. In time of war or other public emergency threatening the life of the nation any High Contracting Party may take measures derogating from its obligations under this Convention to the extent strictly required by the exigencies of the situation, provided that such measures are not inconsistent with its other obligations under international law.

2. No derogation from Article 2, except in respect of deaths resulting from lawful acts of war, or from Articles 3, 4 (paragraph 1) and 7 shall be made under this provision.

3. Any High Contracting Party availing itself of this right of derogation shall keep the Secretary-General of the Council of Europe fully informed of the measures which it has taken and the reasons therefor. It shall also inform the Secretary-General of the Council of Europe when such measures have ceased to operate and the provisions of the Convention are again being fully executed.

Article 16

Nothing in Articles 10, 11 and 14 shall be regarded as preventing the High Contracting Parties from imposing restrictions on the political activity of aliens.

Article 17

Nothing in this Convention may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or perform any act aimed at the destruction of

Article 14

La jouissance des droits et libertés reconnus dans la présente Convention doit être assurée, dans distinction aucune, fondée notamment sur le sexe, la race, la couleur, la langue, la religion, les opinions politiques ou toutes autres opinions, l'origine nationale ou sociale, l'appartenance à une minorité nationale, la fortune, la naissance ou toute autre situation.

Article 15

1. En cas de guerre ou en cas d'autre danger public menaçant la vie de la nation, toute Haute Partie Contractante peut prendre des mesures dérogeant aux obligations prévues par la présente Convention, dans la stricte mesure où la situation l'exige et à la condition que ces mesures ne soient pas en contradiction avec les autres obligations découlant du droit international.

2. La disposition précédente n'autorise aucune dérogation à l'article 2, sauf pour le cas de décès résultant d'actes licites de guerre, et aux articles 3, 4 (paragraphe 1) et 7.

3. Toute Haute Partie Contractante qui exerce ce droit de dérogation tient le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe pleinement informé des mesures prises et des motifs qui les ont inspirées. Elle doit également informer le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe de la date à laquelle ces mesures ont cessé d'être en vigueur et les dispositions de la Convention reçoivent de nouveau pleine application.

Article 16

Aucune des dispositions des articles 10, 11 et 14 ne peut être considérée comme interdisant aux Hautes Parties Contractantes d'imposer des restrictions à l'activité politique des étrangers.

Article 17

Aucune des dispositions de la présente Convention ne peut être interprétée comme impliquant pour un Etat, un groupement ou un individu, un droit quelconque de se livrer à une act-

geniş ölçüde tahditlere tâbi tutulmasını istihdaf eden bir faaliyete girmeye veya harekette bulunmaya mâtufl herhangî bir hak sağladığı şeklinde tefsir olunamaz.

Madde 18

Bu sözleşmenin hükümleri gereğince, mezkûr hak ve hürriyetlere yapılan takyitler ancak derpiş edildikleri gaye için tatbik edilebilirler.

Bölüm II

Madde 19

İşbu Sözleşmeden Yüksek Âkid Taraflar için hâsıl olan taahhütlere rılayeti temin maksadı ile :

(a) Aşağıda «Komisyon» diye zikredilecek olan bir «Avrupa İnsan Hakları Komisyonu»;

(b) Aşağıda «Divan» diye zikredilecek olan bir «Avrupa İnsan Hakları Divanı»; kurulmuştur.

Bölüm III

Madde 20

Komisyon Yüksek Âkid Tarafların sayısı kadar âzadan mürekkeptir. Komisyonunda aynı devletin birden fazlası tebaası bulunamaz.

Madde 21

1. Komisyon üyeleri İstisare Meclisinin Büro tarafından tanzim edilen bir isim listesi üzerinden Bakanlar Komitesince oyların mutlak çoğunluğu ile seçilir; Yüksek Âkid Tarafların İstisare Meclisindeki temsilcileri gruplarından her biri, en az ikisi kendi milletinden olmak üzere üç namzet gösterir.

2. Sonradan diğer devletlerin İşbu Sözleşmeye taraf olmaları halinde Komisyonu tamamlar.

any of the rights and freedoms set forth herein or at their limitation to a greater extent than is provided for in the Convention.

Article 18

The restrictions permitted under this Convention to the said rights and freedoms shall not be applied for any purpose other than those for which they have been prescribed.

Section II

Article 19

To ensure the observance of the engagements undertaken by the High Contracting Parties in the present Convention, there shall be set up:

(a) A European Commission of Human Rights hereinafter referred to as «the Commission»;

(b) A European Court of Human Rights, hereinafter referred to as «the Court».

Section III

Article 20

The Commission shall consist of a number of members equal to that of the High Contracting Parties. No two members of the Commission may be nationals of the same State.

Article 21

1. The members of the Commission shall be elected by the Committee of Ministers by an absolute majority of votes, from a list of names drawn up by the Bureau of the Consultative Assembly; each group of the Representatives of the High Contracting Parties in the Consultative Assembly shall put forward three candidates, of whom two at least shall be its nationals.

2. As far as applicable, the same procedure shall be followed to complete the Commission

vité ou d'accomplir un acte visant à la destruction des droits ou libertés reconnus dans la présente Convention ou à des limitations plus amples de ces droits et libertés que celles prévues à ladite Convention.

Article 18

Les restrictions qui, aux termes de la présente Convention, sont apportées aux droits et libertés ne peuvent être appliquées que dans le but pour lequel elles ont été prévues.

Titre II

Article 19

Afin d'assurer le respect des engagements résultant pour les Hautes Parties Contractantes de la présente Convention, il est institué :

(a) une Commission européenne des Droits de l'homme, ci-dessous nommée «la Commission»;

(b) une Cour européenne des Droits de l'homme, ci-dessous nommée «la Cour».

Titre III

Article 20

La Commission se compose d'un nombre de membres égal à celui des Hautes Parties Contractantes. La Commission ne peut comprendre plus d'un ressortissant du même Etat.

Article 21

1. Les membres de la Commission sont élus par le Comité des Ministres à la majorité absolue des voix, sur une liste de noms dressée par le Bureau de l'Assemblée Consultative; chaque groupe de représentants des Hautes Parties Contractantes à l'Assemblée Consultative présente trois candidats dont deux au moins seront de sa nationalité.

2. Dans la mesure où elle est applicable, la même procédure est suivie pour compléter la

mak ve boşalan yerlere yenilerini seçmek için de, tatbik kabiliyetini haiz olduğu nisbette, aynı usul takip olunur.

Madde 22*

1. Komisyon üyeleri altı senelik bir müddet için seçilirler. Tekrar seçilmeleri caizdir. Bununla beraber ilk seçilen üyelerden yedisinin vazifesi üç yıl sonunda nihayete erecektir.

2. İlk üç yıllık müddetin sonunda vazifeleri nihayete erecek olan üyeler, ilk seçimlerin yapılmasından hemen sonra Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından kur'a çekmek suretiyle tayin edilecektir.

3. Komisyon üyeliklerinden imkân ölçüsünde yarısının her üç yılda bir yenilenmesini sağlamak için, Bakanlar Komitesi sonraki bir seçim geçmeden önce seçilecek üyelerden bir veya birkaçının görev süresinin veya sürelerinin üç yıldan az veya dokuz yıldan çok olmamak şartıyla, altı yıl dışında bir süre olmasına karar verebilir.

4. Birden fazla üyenin görev süresinin sözkonusu olduğu durumlarda ve Bakanlar Komitesinin yukarıdaki paragrafı uyulması halinde, görev sürelerinin üyelere dağılımı, Genel Sekreterin seçimden hemen sonra yapacağı kur'a sonucu belirlenir.

5. Vazifesi bitmemiş bir üyenin yerine seçilen Komisyon üyesi sefelinin vazife müddetini tamamlar.

6. Komisyon üyeleri, yerlerine yenileri konuluncaya kadar vazifelerinde kalırlar ve yerlerine yenileri geçtikten sonra dahi evvelce kendilerine havale edilmiş olan işleri rüyet ederler.

(*) 3 ve 4 No.lu paragraflar, 5 No.lu Protokolün 1 inci maddesi ile eklenmiştir.

In the event of other States subsequently becoming Parties to this Convention, and in filling casual vacancies.

Article 22*

1. The members of the Commission shall be elected for a period of six years. They may be re-elected. However, of the members elected at the first election, the terms of seven members shall expire at the end of three years.

2. The members whose terms are to expire at the end of the initial period of three years shall be chosen by lot by the Secretary-General of the Council of Europe immediately after the first election has been completed.

3. In order to ensure that, as far as possible, one half of the membership of the Commission shall be renewed every three years, the Committee of Ministers may decide, before proceeding to any subsequent election, that the term or terms of office of one or more members to be elected shall be for a period other than six years but not more than nine and not less than three years.

4. In cases where more than one term of office is involved and the Committee of Ministers applies the preceding paragraph, the allocation of the terms of office shall be effected by the drawing of lots by the Secretary-General, immediately after the election.

5. A member of the Commission elected to replace a member whose term of office has not expired shall hold office for the remainder of his predecessor's term.

6. The members of the Commission shall hold office until replaced. After having been replaced, they shall continue to deal with such cases as they already have under consideration.

(*) Paragraphs 3 and 4 of this Article have been added in accordance with Article I of Protocol No. 5 to the Convention.

Commission au cas où d'autres Etats devendraient ultérieurement Parties à la présente Convention, et pour pourvoir aux sièges devenus vacants.

Article 22*

1. Les membres de la Commission sont élus pour une durée de six ans. Ils sont rééligibles. Toutefois, en ce qui concerne les membres désignés à la première élection, les fonctions de sept membres prendront fin au bout de trois ans.

2. Les membres dont les fonctions prendront fin au terme de la période initiale de trois ans, sont désignés par tirage au sort effectué par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe immédiatement après qu'il aura été procédé à la première élection.

3. Afin d'assurer dans la mesure du possible le renouvellement d'une moitié de la Commission tous les trois ans, le Comité des Ministres peut, avant de procéder à toute élection ultérieure, décider qu'un ou plusieurs mandats de membres à élire auront une durée autre que six ans, sans que cette durée toutefois puisse excéder neuf ans ou être inférieure à trois ans.

4. Dans le cas où il y a lieu de conférer plusieurs mandats et que le Comité des Ministres fait application du paragraphe précédent, la répartition des mandats s'opère suivant un tirage au sort effectué par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe immédiatement après l'élection.

5. Le membre de la Commission élu en remplacement d'un membre dont le mandat n'est pas expiré achève le terme du mandat de son prédécesseur.

6. Les membres de la Commission restent en fonctions jusqu'à leur remplacement. Après ce remplacement, ils continuent de connaître des affaires dont ils sont déjà saisis.

(*) Les Paragraphes 3 et 4 ont été ajoutés à cet article conformément à l'article I er du Protocole No 5 à la Convention.

Madde 23

Komisyon üyeleri Komisyona hususi şahıs sıfatıyla iştirâk ederler.

Madde 24

Her Âkid Taraf işbu Sözleşme hükümlerine vâki ve kendisinin diğer bir Âkid Tarafa isnad edilebileceğine kanaat getirdiği bilcümle riayetsizlikten dolayı Avrupa Konseyi Genel Sekreteri vasıtasıyla Komisyona müracaat edebilir.

Madde 25

1. İşbu sözleşmede tanınan hakların Yüksek Âkidlerden biri tarafından ihlâlinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her hakiki şahıs, hükümet dışı her teşekkül veya her insan topluluğu, hakkında şikâyet vâki Yüksek Âkid Tarafın bu işte Komisyonun selâhiyetini tanıdığını beyan eylemiş olması halinde, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine sunulacak bir dilekçe ile Komisyona müracaat edebilir.

Yüksek Âkid Taraflardan böyle bir beyan yapmış olanlar işbu hakkın müessir bir tarzda kullanılmasına hiçbir suretle engel olmamayı taahhüt ederler.

2. Bu beyanlar muayyen bir müddet için yapılabilir.

3. Bu beyanlar Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilir. Genel Sekreter bunların suretini Yüksek Âkid Taraflara gönderir ve neşrinin temin eder.

4. Komisyon işbu madde ile kendisine verilen selâhiyeti en az altı Yüksek Âkid Taraf yukarıdaki fıkralarda derpiş edilen beyanla bağlanmış bulundukları zaman kullanır.

Madde 26

Devletler Hukukunun umumiyetle kabul edilen prensiplerine göre, ancak dahili müracaat yollarına başvurulmasından sonra ve nihai dahili karardan itibaren altı aylık bir müddet içinde Komisyona müracaat olunabilir.

Article 23

The members of the Commission shall sit on the Commission in their individual capacity.

Article 24

Any High Contracting Party may refer to the Commission, through the Secretary-General of the Council of Europe, any alleged breach of the provisions of the Convention by another High Contracting Party.

Article 25

1. The Commission may receive petitions addressed to the Secretary-General of the Council of Europe from any person, non-governmental organisation or group of individuals claiming to be the victim of a violation by one of the High Contracting Parties of the rights set forth in this Convention, provided that the High Contracting Party against which the complaint has been lodged has declared that it recognises the competence of the Commission to receive such petitions. Those of the High Contracting Parties who have made such a declaration undertake not to hinder in any way the effective exercise of this right.

2. Such declarations may be made for a specific period.

3. The declarations shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe who shall transmit copies thereof to the High Contracting Parties and publish them.

4. The Commission shall only exercise the powers provided for in this Article when at least six High Contracting Parties are bound by declarations made in accordance with the preceding paragraphs.

Article 26

The Commission may only deal with the matter after all domestic remedies have been exhausted, according to the generally recognised rules of international law, and within a period of six months from the date on which the final decision was taken.

Article 23

Les membres de la Commission siègent à la Commission à titre individuel.

Article 24

Toute Partie Contractante peut saisir la Commission, par l'intermédiaire du Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, de tout manquement aux dispositions de la présente Convention qu'elle croira pouvoir être imputé à une autre Partie Contractante.

Article 25

1. La Commission peut être saisie d'une requête adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe par toute personne physique, toute organisation non gouvernementale ou tout groupe de particuliers, qui se prétend victime d'une violation par l'une des Hautes Parties Contractantes des droits reconnus dans la présente Convention, dans le cas où la Haute Partie Contractante mise en cause a déclaré reconnaître la compétence de la Commission dans cette matière. Les Hautes Parties Contractantes ayant souscrit une telle déclaration s'engagent à n'entraver par aucune mesure l'exercice efficace de ce droit.

2. Ces déclarations peuvent être faites pour une durée déterminée.

3. Elles sont remises au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, qui en transmet copies aux Hautes Parties Contractantes et en assure la publication.

4. La Commission n'exercera la compétence qui lui est attribuée par le présent article que lorsque six Hautes Parties Contractantes au moins se trouveront liées par la déclaration prévue aux paragraphes précédents.

Article 26

La Commission ne peut être saisie qu'après l'épuisement des voies de recours internes, tel qu'il est entendu selon les principes de droit international généralement reconnus et dans le délai de six mois, à partir de la date de la décision interne définitive.

Madde 27

1. Komisyon 25 inci madde gereğince sunulan herhangi bir dilekçeyi aşağıdaki hallerde kabul etmez :

(a) Dilekçe imzasız ise;

(b) Dilekçe Komisyonca daha evvel incelenmiş yahut milletlerarası diğer bir tahkikat veya hallü tesviye merciline arz edilmiş bir dilekçenin esas itibarıyla aynı ise ve yeni olaylar ihtiva etmiyorsa.

2. Komisyon 25 inci madde gereğince sunulan herhangi bir dilekçeyi İşbu Sözleşme hükümleriyle telif edilemez bulduğu, açıktan açığa esassız yahut şikâyet hakkının sulistimall mahiyetinde telâkkl ettiğî takdirde kabule şayan saymaz.

3. Komisyon 26 ncı maddeye göre kabul edilmez mahiyette saydığı her dilekçeyi reddeder.

Madde 28

Komisyon dilekçeyi kabul ettiğî takdirde :

(a) Olayları tesbit etmek üzere dilekçeyi, tarafların temsilcileri ile beraber, her iki tarafı da dinleyerek inceler ve eğer lüzum varsa, tahkikat yapar. Bu tahkikatın müesir bir şekilde icrası için alakadar devletler, komisyonla görüş teatisinde bulunduktan sonra lüzumlu her kolaylığı göstereceklerdir.

(b) Komisyon meseleyi, İşbu Sözleşmede tanınmış İnsan Haklarına riayetden ilham alan muslihane bir hal tarzına bağlamak üzere ilgililere arzı hizmet eder.

Article 27

1. The Commission shall not deal with any petition submitted under Article 25 which :

(a) is anonymous, or;

(b) is substantially the same as a matter which has already been examined by the Commission or has already been submitted to another procedure of International Investigation or settlement and if it contains no relevant new information.

2. The Commission shall consider inadmissible any petition submitted under Article 25 which it considers incompatible with the provisions of the present Convention, manifestly ill-founded, or an abuse of the right of petition.

3. The Commission shall reject any petition referred to it which it considers inadmissible under Article 26.

Article 28

In the event of the Commission accepting a petition referred to it :

(a) It shall, with a view to ascertaining the facts, undertake together with the representatives of the parties an examination of the petition and, if need be, an investigation, for the effective conduct of which the States concerned shall furnish all necessary facilities, after an exchange of views with the Commission;

(b) It shall place itself at the disposal of the parties concerned with a view to securing a friendly settlement of the matter on the basis of respect for Human Rights as defined in this Convention.

Article 27

1. La Commission ne retient aucune requête introduite par application de l'article 25, lorsque :

(a) elle est anonyme;

(b) elle est essentiellement la même qu'une requête précédemment examinée par la Commission ou déjà soumise à une autre Instance Internationale d'enquête ou de règlement et si elle ne contient pas de faits nouveaux.

2. La Commission déclare irrecevable toute requête introduite par application de l'article 25, lorsqu'elle estime la requête incompatible avec les dispositions de la présente Convention, manifestement mal fondée ou abusive.

3. La Commission rejette toute requête qu'elle considère comme irrecevable par application de l'article 26.

Article 28

Dans le cas où la Commission retient la requête :

(a) afin d'établir les faits, elle procède à un examen contradictoire de la requête avec les représentants des parties et, s'il y a lieu, à une enquête pour la conduite efficace de laquelle les Etats intéressés fourniront toutes facilités nécessaires, après échange de vues avec la Commission;

(b) elle se met à la disposition des intéressés en vue de parvenir à un règlement amiable de l'affaire qui s'inspire du respect des Droits de l'homme, tel que les reconnaît la présente Convention.

Madde 29*

•25 inci madde uyarınca verilen bir dilekçe kabul edildikten sonra, bunun incelenmesi sırasında, 27 nci maddede ön görülen kabul edilmezlik nedenlerinden birinin varlığı anlaşılırsa, Komisyon oybirliği ile dilekçeyi geri çevirebilir. Böyle bir durumda karar taraflara bildirilir.*

Madde 30*

Komisyon 28 inci maddeye uygun olarak muslihane bir hal sureti bulmaya muvaffak olursa bir rapor tanzim eder ve bu rapor alâkadar devletlere, Bakanlar Komitesine ve neşredilmek üzere Avrupa Konseyi Genel Sekreterine gönderilir. Bu rapor olayların ve kabul edilen hal suretinin kısa bir beyanından ibarettir.

Madde 31

1. Bir hal sureti bulunmadığı takdirde Komisyon bir rapor tanzim eder ve bunda olayları tesbit edip bunların ilgili devlet tarafından Sözleşme hükümleri gereğince yüklenilmiş ve cibelerin ihlâline delâlet edip etmediği hususundaki mütalâasını bildirir. Bu nokta hakkında Komisyonun bütün üyelerinin kanaatleri de ra-

(*) 29 uncu madde, 3 No.lu Protokolün birinci maddesi ile değiştirilmiştir. Maddesinin ilk şekli aşağıdaki gibidir:

•1. Komisyon 28 inci maddede deriş edilen vazifeleri yedi üyesinden mürekkep bir Tâli Komisyon vasıtasıyla ifa eder.

2. Her alâkadar Tâli Komisyona iştirak etmek üzere, kendi isteğine göre bir üye tâyin edebilir.

3. Diğer üyeler, Komisyonun içtüzüğünde deriş edilen hükümlere uygun olarak kur'a ile tâyin edilir.*

(*) 30 uncu madde, 3. No.lu Protokol'un 2 nci maddesi ile değiştirilmiştir. Maddenin ilk şekli aşağıdaki gibidir:

•Tâli Komisyon 28 inci maddeye uygun olarak muslihane bir hal sureti bulmaya....*

Article 29*

After it has accepted a petition submitted under Article 25, the Commission may nevertheless decide unanimously to reject the petition if, in the course of its examination, it finds that the existence of one of the grounds for non-acceptance provided for in Article 27 has been established.

In such a case, the decision shall be communicated to the parties.

Article 30**

If the Commission succeeds in effecting a friendly settlement in accordance with Article 28, it shall draw up a Report which shall be sent to the States concerned, to the Committee of Ministers and to the Secretary-General of the Council of Europe for publication. This Report shall be confined to a brief statement of the facts and of the solution reached.

Article 31

1. If a solution is not reached, the Commission shall draw up a Report on the facts and state its opinion as to whether the facts found disclose a breach by the State concerned of its obligations under the Convention. The opinions of all the members of the Commission on this point may be stated in the

(*) Text amended in accordance with Article 1 of the Protocol No. 3 to the Convention. The original text of Article 29 read as follows:

•(1) The Commission shall perform the functions set out in Article 28 by means of a Sub-Commission consisting of 7 members of the Commission.

(2) Each of the parties concerned may appoint as members of this Sub-Commission a person of its choice.

(3) The remaining members shall be chosen by lot in accordance with arrangements prescribed in the Rules of Procedure of the Commission.*

(**) Text amended in accordance with Article 2 of the Protocol No. 3 to the Convention. The original text of Article 30 commenced with the words •If the Sub-Commission succeeds....*

Article 29*

Après avoir retenu une requête introduite par application de l'article 25, la Commission peut néanmoins décider à l'unanimité de la rejeter si, en cours d'examen, elle constate l'existence d'un des motifs de non recevabilité prévus à l'article 27.

En pareil cas, la décision est communiquée aux parties.

Article 30**

Si elle parvient à obtenir un règlement amiable, conformément à l'article 28, la Commission dresse un rapport qui est transmis aux Etats intéressés, au Comité des Ministres et au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, aux fins de publication. Ce rapport se limite à un bref exposé des faits et de la solution adoptée.

Article 31

1. Si une solution n'a pu intervenir, la Commission rédige un rapport dans lequel elle constate les faits et formule un avis sur le point de savoir si les faits constatés révèlent, de la part de l'Etat intéressé, une violation des obligations qui lui incombent aux termes de la Convention. Les opinions de tous les membres de la Com-

(*) Texte amendé conformément à l'article 1 du Protocole No. 3 à la Convention. L'ancien texte de l'article 29 était libellé comme suit:

•(1) La Commission remplit les fonctions prévues à l'article 28 au moyen d'une sous-commission composée de sept membres de la Commission.

(2) Chaque intéressé peut désigner un membre de son choix pour faire partie de la sous-commission.

(3) Les autres membres sont désignés par tirage au sort, conformément aux dispositions prévues par le règlement intérieur de la Commission.*

(**) Texte amendé conformément à l'article 2 du Protocole No. 3 à la Convention. L'ancien texte de l'article 30 disposait: •Si elle parvient à obtenir un règlement amiable, conformément à l'article 28, la sous-commission dresse....*

porda zikredilebilir.

2. Rapor Bakanlar Komitesine ve ilgili devletlere de gönderilir. Bu devletler mezkûr raporu neşretmek selâhiyetine malik değildirler.

3. Komisyon, Bakanlar Komitesine gönderdiği rapora, uygun bulduğu teklifleri de dercede bilir.

Madde 32

1. Komisyon raporunun Bakanlar Komitesine tevdiî tarihinden itibaren üç aylık müddet zarfında, mesele işbu Sözleşmenin 48 inci maddesi gereğince Divana arzedilmezse Bakanlar Komitesi Sözleşmenin ihlâl edilmiş olup olmadığı hakkında Komiteye dâhil temsilcilerin üçte iki çoğunluğu ile bir karar verir.

2. Bu kararın müspet olması halinde Bakanlar Komitesi bir mühlet tesbit eder, bu mühlet içinde ilgili Yüksek Âkid Taraf Bakanlar Komitesi kararının icabettirdiği tedbirleri almalıdır.

3. İlgili Yüksek Âkid taraf tâyin olunan mühlet zarfında tatmin edici tedbirleri almadı ise Bakanlar Komitesi, 1 inci fıkrada derplş edilen çoğunlukla, ilk kararına verilecek sonucu kararlaştırır ve raporu yayınlar.

4. Yüksek Âkid Taraflar evvelki fıkraların tatbiki suretiyle Bakanlar Komitesinin verebileceği her kararı kendileri için uyulması mecburi saymayı taahhüt ederler.

Madde 33

Komisyon oturumları gizlidir.

Report.

2. The Report shall be transmitted to the Committee of Ministers. It shall also be transmitted to the States concerned, who shall not be at liberty to publish it.

3. In transmitting the Report to the Committee of Ministers the Commission may make such proposals as it thinks fit.

Article 32

1. If the question is not referred to the Court in accordance with Article 48 of this Convention within a period of three months from the date of the transmission of the Report to the Committee of Ministers, the Committee of Ministers shall decide by a majority of two-thirds of the members entitled to sit on the Committee whether there has been a violation of the Convention.

2. In the affirmative case the Committee of Ministers shall prescribe a period during which the High Contracting Party concerned must take the measures required by the decision of the Committee of Ministers.

3. If the High Contracting Party concerned has not taken satisfactory measures within the prescribed period, the Committee of Ministers shall decide by the majority provided for in paragraph (1) above what effect shall be given to its original decision and shall publish the Report.

4. The High Contracting Parties undertake to regard as binding on them any decision which the Committee of Ministers may take in application of the preceding paragraphs.

Article 33

The Commission shall meet in camera.

mission sur ce point peuvent être exprimées dans ce rapport.

2. Le rapport est transmis au Comité des Ministres; il est également communiqué aux Etats intéressés, qui n'ont pas la faculté de le publier.

3. En transmettant le rapport au Comité des Ministres, la Commission peut formuler les propositions qu'elle juge appropriées.

Article 32

1. Si, dans un délai de trois mois à dater de la transmission au Comité des Ministres du rapport de la Commission, l'affaire n'est pas déférée à la Cour par application de l'article 48 de la présente Convention, le Comité des Ministres prend, par un vote à la majorité des deux tiers des représentants ayant le droit de siéger au Comité, une décision sur la question de savoir s'il y a eu ou non une violation de la Convention.

2. Dans l'affirmative, le Comité des Ministres fixe un délai dans lequel la Haute Partie Contractante intéressée doit prendre les mesures qu'entraîne la décision du Comité des Ministres.

3. Si la Haute Partie Contractante intéressée n'a pas adopté des mesures satisfaisantes dans le délai imparti, le Comité des Ministres donne à sa décision initiale, par la majorité prévue au paragraphe 1 ci-dessus, les suites qu'elle comporte et publie le rapport.

4. Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à considérer comme obligatoire pour elles toute décision que le Comité des Ministres peut prendre en application des paragraphes précédents.

Article 33

La Commission siège à huis clos.

Madde 34*

29 uncu madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, Komisyon kararları mevcut ve oy veren üyelerin çoğunluğu ile verilir.

Madde 35

Komisyon lüzum hâsıl oldukça toplanır. Davet Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından yapılır.

Madde 36

Komisyon İçtüzüğünü hazırlar.

Madde 37

Komisyonun büro işleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından temin olunur.

Bölüm IV

Madde 38

İnsan Hakları Avrupa Divanı, Avrupa Konseyi Üyesi devletlerinin sayısı kadar yargıçtan mürekkeptir. Divanın aynı Devlet tabiiyetinde birden fazla üyesi olamaz.

Madde 39

1. Divan üyeleri Avrupa Konseyi üyelerince teklif edilen şahısları muhtevî bir listeden İstişari Meclisçe çoğunlukla seçilir. Üyelerden her biri en az ikisi kendi tabiiyetinde olmak üzere üç namzet gösterir.

2. Avrupa Konseyine yeni üyeler kabulü halinde Divanı tamamlamak ve boşalan üyelik-

(*) 34 üncü madde, 3 No.lu Protokolün 3 üncü maddesi ile değiştirilmiştir. Maddenin ilk şekli aşağıdaki gibidir:

«Komisyon kararları mevcut ve oy veren üyelerin çoğunluğu ile, Tali Komisyonun kararları üyelerinin çoğunluğu ile verilir.

Article 34*

Subject to the provisions of Article 29, the Commission shall take its decisions by a majority of the Members present and voting.

Article 35

The Commission shall meet as the circumstances require. The meetings shall be convened by the Secretary-General of the Council of Europe.

Article 36

The Commission shall draw up its own rules of procedure.

Article 37

The secretariat of the Commission shall be provided by the Secretary-General of the Council of Europe.

Section IV

Article 38

The European Court of Human Rights shall consist of a number of judges equal to that of the Members of the Council of Europe. No two judges may be nationals of the same State.

Article 39

1. The members of the Court shall be elected by the Consultative Assembly by a majority of the votes cast from a list of persons nominated by the Members of the Council of Europe; each Member shall nominate three candidates, of whom two at least shall be its nationals.

2. As far as applicable, the same procedure shall be followed to complete the Court in the

(*) Text amended in accordance with Article 3 of the Protocol No. 3 to the Convention. The original text of Article 34 read as follows:

«The Commission shall take its decisions by a majority of the members present and voting; the Sub-Commission shall take its decision by a majority of its members.»

Article 34*

Sous réserve des dispositions de l'article 29, les décisions de la Commission sont prises à la majorité des membres présents et votant.

Article 35

La Commission se réunit lorsque les circonstances l'exigent. Elle est convoquée par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 36

La Commission établit son règlement intérieur.

Article 37

Le secrétariat de la Commission est assuré par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Titre IV

Article 38

La Cour européenne des Droits de l'homme se compose d'un nombre de juges égal à celui des Membres du Conseil de l'Europe. Elle ne peut comprendre plus d'un ressortissant d'un même Etat.

Article 39

1. Les membres de la Cour sont élus par l'Assemblée Consultative à la majorité des voix exprimées sur une liste de personnes présentée par les Membres du Conseil de l'Europe, chacun de ceux-ci devant présenter trois candidats, dont deux au moins de la nationalité.

2. Dans la mesure où elle est applicable, la même procédure est suivie pour compléter la

(*) Texte modifié conformément à l'article 3 du Protocole No. 3 à la Convention. L'ancien texte de l'article 34 était libellé comme suit:

«Les décisions de la Commission sont prises à la majorité des membres présents et votant; les décisions de la sous-commission sont prises à la majorité de ses membres.»

lere yeni üyeler seçmek için de, tatbik kabiliyetini haiz olduğu nispette aynı usul tatbik olunur.

3. Namzetler yüksek seciyeye malik ve yüksek kazai vazifeleri ifa için lâzım şartları câmi bulunmalıdırlar veya salâhiyetleri umumiyetle müsellem hukukşinaslardan olmalıdırlar.

Madde 40*

1. Divan üyeleri dokuz senelik bir müddet için seçilirler. Tekrar seçilmeleri caizdir. Bununla beraber ilk seçimde tâyin edilen üyelerden dördünün vazifesi üç yıl sonra, diğer dördünün vazifesi de altıncı yıl sonunda nihayet bulacaktır.

2. Vazifeleri ilk üç ve altı yıllık müddetler sonunda nihayet bulacak olan üyeler ilk seçimin akabinde Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından kur'a ile ayrılır.

3. Divan üyelerinden imkân ölçüsünde, üçte birinin her üç yılda bir yenilenmesinin sağlanması için, İstişari Meclis sonraki bir seçime geçmeden önce, seçilecek üyelerden bir veya bir kaçının görev süresinin veya sürelerinin altı yıldan az ve oniki yıldan çok olmamak şartıyla, dokuz yıl dışında bir süre olmasına karar verebilir.

4. Birden fazla üyenin görev süresinin söz konusu olduğu durumlarda ve İstişari Meclisin yukardaki paragrafı uygulaması halinde, görev sürelerinin üyelere dağılımı, Genel Sekreterin seçimden hemen sonra yapacağı kur'a sonucu belirlenir.

5. Vazifesi henüz bitmemiş bir üyenin yerine seçilen Divan üyesi sefehinin vazife müddetini tamamlar.

(*) 40 ıncı maddenin 3 ve 4 numaralı paragrafları, 5 No.lu Protokol'un 3 üncü maddesi ile eklenmiştir.

event of the admission of new Members of the Council of Europe, and in filling casual vacancies.

3. The candidates shall be of high moral character and must either possess the qualifications required for appointment to high judicial office or be jurisconsults of recognised competence.

Article 40*

1. The members of the Court shall be elected for a period of nine years. They may be re-elected. However, of the members elected at the first election the terms of four members shall expire at the end of three years, and the terms of four more members shall expire at the end of six years.

2. The members whose terms are to expire at the end of the initial periods of three and six years shall be chosen by lot by the Secretary General immediately after the first election has been completed.

3. In order to ensure that, as far as possible, one third of the membership of the Court shall be renewed every three years, the Consultative Assembly may decide, before proceeding to any subsequent election, that the term or terms of office of one or more members to be elected shall be for a period other than nine years but not more than twelve and not less than six years.

4. In cases where more than one term of office is involved and the Consultative Assembly applies the preceding paragraph, the allocation of the terms of office shall be effected by the drawing of lots by the Secretary-General immediately after the election.

5. A member of the Court elected to replace a member whose term of office has not expired

(*) Paragraphs 3 and 4 of this Article have been added in accordance with Article 3 of Protocol No. 5 to the Convention.

Cour en cas d'admission de nouveaux Membres au Conseil de l'Europe, et pour pourvoir aux sièges devenus vacants.

3. Les candidats devront jouir de la plus haute considération morale et réunir les conditions requises pour l'exercice de hautes fonctions judiciaires ou être des jurisconsultes possédant une compétence notoire.

Article 40*

1. Les membres de la Cour sont élus pour une durée de neuf ans. Ils sont rééligibles. Toutefois, en ce qui concerne les membres désignés à la première élection, les fonctions de quatre des membres prendront fin au bout de trois ans, celles de quatre autres membres prendront fin au bout de six ans.

2. Les membres dont les fonctions prendront fin au terme des périodes initiales de trois et six ans, sont désignés par tirage au sort effectué par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, immédiatement après qu'il aura été procédé à la première élection.

3. Afin d'assurer dans la mesure du possible le renouvellement d'un tiers de la Cour tous les trois ans, l'Assemblée Consultative peut, avant de procéder à toute élection ultérieure, décider qu'un ou plusieurs mandats de membres à élire auront une durée autre que celle de neuf ans, sans qu'elle puisse toutefois excéder douze ans ou être inférieure à six ans.

4. Dans le cas où il y a lieu de conférer plusieurs mandats et que l'Assemblée Consultative fait application du paragraphe précédent, la répartition des mandats s'opère suivant un tirage au sort effectué par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe immédiatement après l'élection.

5. Le membre de la Cour élu en remplacement d'un membre dont le mandat n'est pas ex-

(*) Les paragraphes 3 et 4 ont été ajoutés à cet article conformément à l'article 3 du Protocole No. 5 à la Convention.

detini tamamlar.

6. Divan Üyeleri, yerlerine başkaları seçilmeye kadar vazifelerini görürler. Yerlerine başkaları konulduktan sonra da, kendilerine daha önce havale edilmiş olan dâvaların rüyetine devam ederler.

Madde 41

Divan Başkanını ve Başkan Vekilini üç yıl için seçer. Tekrar seçilmeleri caizdir.

Madde 42

Divan Üyeleri her çalışma günü için, tutarı Bakanlar Komitesi tarafından tesbit edilecek bir tazminat alırlar.

Madde 43

Kendisine arzedilen her dâvayı incelemek üzere Divan yedi yargıçtan mürekkep bir daire halinde teşekkül eder. Bu daireye ilgili her Devletin tebaasından olan veya böylesi yoksa, o Devlet tarafından seçilecek bir yargıç vazifeten iştirâk eder.

Diğer yargıçlar dâvanın incelenmesine başlanmazdan evvel Başkan tarafından kur'a ile seçilirler.

Madde 44

Divan huzuruna bir dâvayı yalnız Yüksek Taraflar ve Komisyon getirebilir.

Madde 45

Divanın salâhiyeti İşbu Sözleşmenin tefsir ve tatbikiyle ilgili olup Yüksek Âkid Taraflar veya Komisyon tarafından 48 inci maddede derpiş ettiği şekilde kendisine arz olunacak bütün hususlara şâmilidir.

Madde 46

1. Yüksek Âkid Taraflardan her biri, İşbu Sözleşmenin tefsir ve tatbikine müteallik hususlarda Divanın kaza salâhiyetini herhangi bir

shall hold office for the remainder of his predecessor's term.

6. The members of the Court shall hold office until replaced. After having been replaced, they shall continue to deal with such cases as they already have under consideration.

Article 41

The Court shall elect its President and Vice-President for a period of three years. They may be re-elected.

Article 42

The members of the Court shall receive for each day of duty a compensation to be determined by the Committee of Ministers.

Article 43

For the consideration of each case brought before it the Court shall consist of a Chamber composed of seven judges. There shall sit as an ex officio member of the Chamber the judge who is a national of any State party concerned, or, if there is none, a person of its choice who shall sit in the capacity of judge; the names of the other judges shall be chosen by lot by the President before the opening of the case.

Article 44

Only the High Contracting Parties and the Commission shall have the right to bring a case before the Court.

Article 45

The jurisdiction of the Court shall extend to all cases concerning the interpretation and application of the present Convention which the High Contracting Parties or the Commission shall refer to it in accordance with Article 48.

Article 46

1. Any of the High Contracting Parties may at any time declare that it recognises as compulsory ipso facto and without special

piré achève le terme du mandat de son prédécesseur.

6. Les membres de la Cour restent en fonctions jusqu'à leur remplacement. Après ce remplacement, ils continuent de connaître des affaires dont ils sont déjà saisis.

Article 41

La Cour élit son Président et son Vice-Président pour une durée de trois ans. Ceux-ci sont rééligibles.

Article 42

Les membres de la Cour reçoivent une indemnité par jour de fonctions, à fixer par le Comité des Ministres.

Article 43

Pour l'examen de chaque affaire portée devant elle, la Cour est constituée en une Chambre composée de sept juges. En feront partie d'office le juge ressortissant de tout Etat intéressé ou, à défaut, une personne de son choix pour siéger en qualité de juge; les noms des autres juges sont tirés au sort, avant le début de l'examen de l'affaire, par les soins du Président.

Article 44

Seules les Hautes Parties Contractantes et la Commission ont qualité pour se présenter devant la Cour.

Article 45

La compétence de la Cour s'étend à toutes les affaires concernant l'interprétation et l'application de la présente Convention que les Hautes Parties Contractantes ou la Commission lui soumettront, dans les conditions prévues par l'article 48.

Article 46

1. Chacune des Hautes Parties Contractantes peut, à n'importe quel moment, déclarer reconnaître comme obligatoire de plein droit et sans

zamanda bihakkın ve özel bir anlaşma olmak-
sızın mecburi olarak tanıdığını beyan edebilir.

2. Yukarda mezkûr beyanlar kayıtsız, şartsız
yahut diğer âkidlerden birçoğunun veya bazı-
larının mütekabiliyetli esasına müsteniden veya
muayyen bir zaman için yapılabilir.

3. Bu beyanlar Avrupa Konseyi Genel Sek-
reterine tevdi edilecektir ve Genel Sekreter
bunların birer suretini Yüksek Âkid Tarafına
gönderecektir.

Madde 47

Bir mesele Divana ancak muslihane hal gay-
retlerinin boşa çıktığı Komisyonca müshade
edildikten sonra ve 32 nci maddede derpis
olunan üç aylık müddet içinde arz edilebilir.

Madde 48

Eğer ilgili taraf veya tarafların Divanın mec-
buri kaza hakkını tanımış olmaları ve bu olma-
dığı takdirde karşı taraf ve tarafların rıza ve
muvafakatli şartıyla Divana :

- (a) Komisyon tarafından;
- (b) Mağdur kendi tebaasından olan Yüksek
Âkid tarafından;
- (c) Komisyona başvurmuş olan Yüksek Âkid
tarafından;
- (d) Kendisinden şikâyet edilen Yüksek Âkid
tarafından; müracaat olunabilir.

Madde 49

Divanın salâhiyetli olup olmadığı hakkında
ihtilâf zuhurunda, karar Divana aittir.

agreement the jurisdiction of the Court all
matters concerning the interpretation and
application of the present Convention.

2. The declarations referred to above may
be made unconditionally or on condition of
reciprocity on the part of several or certain
other High Contracting Parties or for a speci-
fied period.

3. These declarations shall be deposited
with the Secretary-General of the Council of
Europe who shall transmit copies thereof to
the High Contracting Parties.

Article 47

The Court may only deal with a case after
the Commission has acknowledged the failure
of efforts for a friendly settlement and within
the period of three months provided for in
Article 32.

Article 48

The following may bring a case before the
Court, provided that the High Contracting
Party concerned, if there is only one, or the
High Contracting Parties concerned, if there is
more than one, are subject to the compulsory
jurisdiction of the Court or, failing that, with
the consent of the High Contracting Party con-
cerned, if there is only one, or of the High Con-
tracting Parties concerned if there is more than
one :

- (a) the Commission;
- (b) a High Contracting Party whose national
is alleged to be a victim;
- (c) a High Contracting Party which referred
the case to the Commission;
- (d) a High Contracting Party against which
the complaint has been lodged.

Article 49

In the event of dispute as to whether the
Court has jurisdiction, the matter shall be
settled by the decision of the Court.

convention spéciale, la juridiction de la Cour
sur toutes les affaires concernant l'interpréta-
tion et l'application de la présente Convention.

2. Les déclarations ci-dessus visées pourront
être faites purement et simplement ou sous con-
dition de réciprocité de la part de plusieurs ou de
certaines autres Parties Contractantes ou pour
une durée déterminée.

3. Ces déclarations seront remises au Secrét-
aire Général du Conseil de l'Europe qui en
transmettra copie aux Hautes Parties Contrac-
tantes.

Article 47

La Cour ne peut être saisie d'une affaire
qu'après la constatation, par la Commission, de
l'échec du règlement amiable et dans le délai de
trois mois prévue à l'article 32.

Article 48

A la condition que la Haute Partie Contrac-
tante Intéressée, s'il n'y en a qu'une, ou les Hau-
tes Parties Contractantes Intéressées, s'il y en a
plus d'une, soient soumises à la juridiction obli-
gatoire de la Cour ou, à défaut, avec le consen-
tement ou l'agrément de la Haute Partie Con-
tractante Intéressée, s'il n'y en a qu'une, ou des
Hautes Parties Contractantes Intéressées, s'il y
en a plus d'une, la Cour peut être saisie :

- (a) par la Commission;
- (b) par une Haute Partie Contractante dont la
victime est le ressortissant;
- (c) par une Haute Partie Contractante qui a
saisi la Commission;
- (d) par une Haute Partie Contractante mise en
cause.

Article 49

En cas de contestation sur le point de savoir si
la Cour est compétente, la Cour décide.

Madde 50

Divanın kararı, bir Yüksek Âkid Tarafından adli makamları veya resmi bir makam tarafından alınmış olan bir kararın veya vaz'edilmiş bulunan bir tedbirin İşbu Sözleşmeden doğan mükellefiyetlere tamamen veya kısmen aykırı olduğunu beyan ederse, ve eğer mezkûr Âkid Tarafın dahili mevzuatı bu kararın veya tedbirlerin neticelerini ancak kısmen ıztaleye müsaitse, Divan kararında, buna mahal varsa, hakka-niyete uygun bir surette mutzarrır tarafı tatmin eder.

Madde 51

1. Divanın hükmüne muvafık sebepler dercolnur.

2. Hüküm yargıçların müttehit reylerini kısmen veya tamamen ifade etmiyorsa, her yargıç kendi şahsi kanaatini ona ilâve etmek hakkına sahip olacaktır.

Madde 52

Divanın hükmü kat'îdir.

Madde 53

Yüksek Âkidler taraf oldukları Divanın kararlarına uymayı taahhüt ederler.

Madde 54

Divanın hükmü Bakanlar Komitesine gönderilir ve o bu hükmün icrasına nezaret eder.

Madde 55

Divan, tüzüğünü tanzim ve muhakeme usulünü tesbit eder.

Madde 56

1. Divan Üyelerinin ilk seçimi Yüksek Âkid Tarafların 46 ncı maddede işaret edilen beyanlarının sayısı sekiz bulduktan sonra yapılır.

2. Bu seçimden evvel Divana başvurulamaz.

Article 50

If the Court finds that a decision or a measure taken by a legal authority or any other authority of a High Contracting Party is completely or partially in conflict with the obligations arising from the present Convention, and if the internal law of the said Party allows only partial reparation to be made for the consequences of this decision or measure, the decision of the Court shall, if necessary, afford just satisfaction to the injured party.

Article 51

1. Reasons shall be given for the judgment of the Court.

2. If the judgment does not represent in whole or in part the unanimous opinion of the judges, any judge shall be entitled to deliver a separate opinion.

Article 52

The judgement of the Court shall be final.

Article 53

The High Contracting Parties undertake to abide by the decision of the Court in any case to which they are parties.

Article 54

The judgment of the Court shall be transmitted to the Committee of Ministers which shall supervise its execution.

Article 55

The Court shall draw up its own rules and shall determine its own procedure.

Article 56

1. The first election of the members of the Court shall take place after the declarations by the High Contracting Parties mentioned in Article 46 have reached a total of eight.

2. No case can be brought before the Court before this election.

Article 50

Si la décision de la Cour déclare qu'une décision prise ou une mesure ordonnée par une autorité judiciaire ou toute autre autorité d'une Partie Contractante se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec des obligations découlant de la présente Convention, et si le droit interne de ladite Partie ne permet qu'imparfaitement d'effacer les conséquences de cette décision ou de cette mesure, la décision de la Cour accorde, s'il y a lieu, à la partie lésée une satisfaction équitable.

Article 51

1. L'arrêt de la Cour est motivé.

2. Si l'arrêt n'exprime pas en tout ou en partie l'opinion unanime des juges, tout juge aura le droit d'y joindre l'exposé de son opinion individuelle.

Article 52

L'arrêt de la Cour est définitif.

Article 53

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à se conformer aux décisions de la Cour dans les litiges auxquels elles sont parties.

Article 54

L'arrêt de la Cour est transmis au Comité des Ministres qui en surveille l'exécution.

Article 55

La Cour établit son règlement et fixe sa procédure.

Article 56

1. La première élection des membres de la Cour aura lieu après que les déclarations des Hautes Parties Contractantes visées à l'article 46 auront atteint le nombre de huit.

2. La Cour ne peut être saisie avant cette élection.

Bölüm V

Madde 57

Her Yüksek Âkld Taraf kendi dahillî mevzuatının, İşbu Sözleşmenin bütün hükümlerinin fillen tatbikini ne suretle temin ettiğil hususunda Avrupa Konseyi Genel Sekreterinin talebi üzerine izahat verecektir.

Madde 58

Komisyonun ve Divanın masrafları, Avrupa Konseyi tarafından ödenir.

Madde 59

Komisyon ve Divan üyeleri vazifelerinin ifasında Avrupa Konseyi Statüsünün 40 ıncı maddesinde ve İşbu madde muktazasınca akdedilen anlaşmalarda derpiş edilen İmtiyaz ve muafiyetlerden istifade ederler.

Madde 60

İşbu Sözleşmenin hükümlerinden hiçbirli her Âkld Tarafın kanunlarına veya bu Âkldın Taraf olduğı diğeri bir Sözleşmeye tevfiikan tanınabilecek İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri tahdit veya ihlâl eder, mahiyette tefsir olunamaz.

Madde 61

İşbu Sözleşmenin hiçbir hükümü Avrupa Konseyi Statüsünün Bakanlar Komitesine verdiğı salâhiyetleri ihlâl etmez.

Madde 62

Bu Sözleşmenin tefsir veya tatbikinden doğan bir ihtilâfı İşbu Sözleşmede derpiş edilenlerden başka bir hal tarzına dilekçe yoluyla tâbl kılma hususunda aralarında mevcut Anlaşma, Sözleşme ve demeçleri, hususî uyuşma halleri müstesna, faydalanmaktan Yüksek Âkld Taraflar karşılıklı olarak vazgeçmektedirler.

Section V

Article 57

On receipt of a request from the Secretary-General of the Council of Europe any High Contracting Party shall furnish an explanation of the manner in which its internal law ensures the effective implementation of any of the provisions of this Convention.

Article 58

The expenses of the Commission and the Court shall be borne by the Council of Europe.

Article 59

The members of the Commission and of the Court shall be entitled, during the discharge of their functions, to the privileges and immunities provided for in Article 40 of the Statute of the Council of Europe and in the agreements made thereunder.

Article 60

Nothing in this Convention shall be construed as limiting or derogating from any of the human rights and fundamental freedoms which may be ensured under the laws of any High Contracting Party or under any other agreement to which it is a Party.

Article 61

Nothing in this Convention shall prejudice the powers conferred on the Committee of Ministers by the Statute of the Council of Europe.

Article 62

The High Contracting Parties agree that, except by special agreement, they will not avail themselves of treaties, conventions or declarations in force between them for the purpose of submitting, by way of petition, a dispute arising out of the interpretation or application of this Convention to a means of settlement other than those provided for in this Convention.

Titre V

Article 57

Toute Haute Partie Contractante fournira sur demande du Secrétaire Général du Conseil de l'Europe les explications requises sur la manière dont son droit interne assure l'application effective de toutes les dispositions de cette Convention.

Article 58

Les dépenses de la Commission et de la Cour sont à la charge du Conseil de l'Europe.

Article 59

Les membres de la Commission et de la Cour jouissent, pendant l'exercice de leurs fonctions, des privilèges et immunités prévus à l'article 40 du Statut du Conseil de l'Europe et dans les Accords conclus en vertu de cet article.

Article 60

Aucune des dispositions de la présente Convention ne sera interprétée comme limitant ou portant atteinte aux Droits de l'homme et aux libertés fondamentales qui pourraient être reconnus conformément aux lois de toute Partie Contractante ou à toute autre Convention à laquelle cette Partie Contractante est partie.

Article 61

Aucune disposition de la présente Convention ne porte atteinte aux pouvoirs conférés au Comité des Ministres par le Statut du Conseil de l'Europe.

Article 62

Les Hautes Parties Contractantes renoncent réciproquement, sauf compromis spécial, à se prévaloir des traités, conventions ou déclarations existant entre elles, en vue de soumettre, par voie de requête, un différend né de l'interprétation ou de l'application de la présente Convention à un mode de règlement autre que ceux prévus par ladite Convention.

Madde 63

1. Her Devlet, tasdik esnasında veya daha sonra herhangi bir zaman Avrupa Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bir ihbarla İşbu Sözleşmenin Milletlerarası münasebetlerini sağladığı bütün ülkelere veya bunlardan herhangi birine tatbik edileceğini beyan edebilir.

2. Sözleşme ihbarda bildirilen ülke veya ülkelerde Avrupa Konseyi Genel Sekreterinin bu ihbarı aldığı tarihten itibaren otuz gün sonra tatbik edilecektir.

3. İşbu Sözleşmenin hükümleri mezkûr ülkelere mahallî icaplar nazarı itibare alınarak tatbik edilecektir.

4. Bu maddenin birinci fıkrasına tevfikeyen beyanda bulunmuş olan her devlet sonradan her zaman İşbu beyanında işaret ettiği ülke veya ülkelere taallûk itibarıyla hakikî şahısların, Hükûmet dışı teşekküllerin veya fert gruplarının müracaatlarının, bu Sözleşmenin 25 inci maddesine uygun olarak Komisyonun rüyet eylemek salâhiyetini kabul ettiğini beyan edebilir.

Madde 64

1. Bu Sözleşmenin imzası veya tasdik belgesinin tevdi' anında her Devlet Sözleşmenin muayyen bir hükmü hakkında, o zaman kendi ülkesinde mer'î olan bir kanun bu hükme uygun bulunmaması nispetinde ihtirazî kayıt koyabilir. İşbu madde umumî mahiyette ihtirazî kayıtlar konulması, salâhiyetini bahşetmez.

2. İşbu maddeye uygun olarak konulan her ihtirazî kayıt mevzuubahis kanunun kısa bir izahını ihtiva eder.

Madde 65

1. Bir Yüksek Âkîd Taraf Sözleşmeyi ancak Sözleşmenin kendisi hakkında mer'iyete girdi-

Article 63

1. Any State may at the time of its ratification or at any time thereafter declare by notification addressed to the Secretary-General of the Council of Europe that the present Convention shall extend to all or any of the territories for whose international relations it is responsible.

2. The Convention shall extend to the territory or territories named in the notification as from the thirtieth day after the receipt of this notification by the Secretary-General of the Council of Europe.

3. The provisions of this Convention shall be applied in such territories with due regard, however, to local requirements.

4. Any State which has made a declaration in accordance with paragraph 1 of this Article may at any time thereafter declare on behalf of one or more of the territories to which the declaration relates that it accepts the competence of the Commission to receive petitions from individuals, non-governmental organisations or groups of individuals in accordance with Article 25 of the present Convention.

Article 64

1. Any State may, when signing this Convention or when depositing its instrument of ratification, make a reservation in respect of any particular provision of the Convention to the extent that any law then in force in its territory is not in conformity with the provision. Reservations of a general character shall not be permitted under this Article.

2. Any reservation made under this Article shall contain a brief statement of the law concerned.

Article 65

1. A High Contracting Party may denounce the present Convention only after the expiry of

Article 63

1. Tout Etat peut, au moment de la ratification ou à tout autre moment par la suite, déclarer, par notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, que la présente Convention s'appliquera à tous les territoires ou à l'un quelconque des territoires dont il assure les relations internationales.

2. La Convention s'appliquera au territoire ou aux territoires désignés dans la notification à partir du trentième jour qui suivra la date à laquelle le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe aura reçu cette notification.

3. Dans lesdits territoires les dispositions de la présente Convention seront appliquées en tenant compte des nécessités locales.

4. Tout Etat qui a fait une déclaration conformément au premier paragraphe de cet article, peut, à tout moment par la suite, déclarer relativement à un ou plusieurs des territoires visés dans cette déclaration qu'il accepte la compétence de la Commission pour connaître des requêtes de personnes physiques, d'organisations non gouvernementales ou de groupes de particuliers conformément à l'article 25 de la présente Convention.

Article 64

1. Tout Etat peut, au moment de la signature de la présente Convention ou du dépôt de son instrument de ratification, formuler une réserve au sujet d'une disposition particulière de la Convention, dans la mesure où une loi alors en vigueur sur son territoire n'est pas conforme à cette disposition. Les réserves de caractère général ne sont pas autorisées aux termes du présent article.

2. Toute réserve émise conformément au présent article comporte un bref exposé de la loi en cause.

Article 65

1. Une Haute Partie Contractante ne peut dénoncer la présente Convention qu'après l'ex-

ği tarihten itibaren beş yıllık bir müddet sonunda ve Avrupa Konseyi Genel Sekreterine altı ay evvel verilecek bir ihbarla feshedebilir. Genel Sekreter bundan diğer Akid Taraflara malûmat verir.

2. Bu fesih keyfiyeti, fesih muteber sayıldığı tarihten evvel yapılmış olup bu taahhütleri ihlâl edici mahiyette telâkki edilebilecek herhangi bir fiilî dolayısıyla ilgili Yüksek Akid işbu Sözleşmedeki taahhütlardan berî kılmak neticesini hâsıl etmez.

3. Aynı ihtirazi kayıt altında Avrupa Konseyi üyeliği sıfatı zail olan her Akid Taraf işbu Sözleşmeye de taraf olmaktan çıkar.

4. Sözleşme, 63 üncü madde hükmü gereğince tatbik edileceği beyan edilmiş olan ülkelere taallûku bakımından, daha evvelki fıkralar hükümlerine tevfikân feshedilebilir.

Madde 66

1. İşbu Sözleşme, Avrupa Konseyi üyelerinin imzalarına açıktır. Sözleşme tasdik edilecektir. Tasdik belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.

2. İşbu Sözleşme on tasdik belgesinin tevdiinden sonra mer'iyete girecektir.

3. Sözleşmeyi daha sonra tasdik eyleyecek olan mümzî için sözleşme tasdik belgesinin tevdiinden itibaren mer'iyete girecektir.

4. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Sözleşmenin mer'iyete girdiğini, Sözleşmeyi tasdik eden Yüksek Akid Tarafların isimlerini ve daha sonra vukubulacak tasdik belgelerinin tevdi keyfiyetini de bütün Avrupa Konseyi üyelerine tebliğ edecektir.

five years from the date on which it became a Party to it and after six months' notice contained in a notification addressed to the Secretary-General of the Council of Europe, who shall inform the other High Contracting Parties.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the High Contracting Party concerned from its obligations under this Convention in respect of any act which, being capable of constituting a violation of such obligations, may have been performed by it before the date at which the denunciation became effective.

3. Any High Contracting Party which shall cease to be a Member of the Council of Europe shall cease to be a Party to this Convention under the same conditions.

4. The Convention may be denounced in accordance with the provisions of the preceding paragraphs in respect of any territory to which it has been declared to extend under the terms of Article 63.

Article 66

1. This Convention shall be open to the signature of the Members of the Council of Europe. It shall be ratified. Ratifications shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe.

2. The present Convention shall come into force after the deposit of ten Instruments of ratification.

3. As regards any signatory ratifying subsequently, the Convention shall come into force at the date of the deposit of its Instrument of ratification.

4. The Secretary-General of the Council of Europe shall notify all the Members of the Council of Europe of the entry into force of the Convention, the names of the High Contracting Parties who have ratified it, and the deposit of all Instruments of ratification which may be effected subsequently.

piration d'un délai de cinq ans à partir de la date d'entrée en vigueur de la Convention à son égard et moyennant un préavis de six mois, donné par une notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, qui en informe les autres Parties Contractantes.

2. Cette dénonciation ne peut avoir pour effet de délier la Haute Partie Contractante intéressée des obligations contenues dans la présente Convention en ce qui concerne tout fait qui, pouvant constituer une violation de ces obligations, aurait été accompli par elle antérieurement à la date à laquelle la dénonciation produit effet.

3. Sous la même réserve cesserait d'être Partie à la présente Convention toute Partie Contractante qui cesserait d'être Membre du Conseil de l'Europe.

4. La Convention peut être dénoncée conformément aux dispositions des paragraphes précédents en ce qui concerne tout territoire auquel elle a été déclarée applicable aux termes de l'article 63.

Article 66

1. La présente Convention est ouverte à la signature des Membres du Conseil de l'Europe. Elle sera ratifiée. Les ratifications seront déposées près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La présente Convention entrera en vigueur après le dépôt de dix instruments de ratification.

3. Pour tout signataire qui la ratifiera ultérieurement, la Convention entrera en vigueur dès le dépôt de l'instrument de ratification.

4. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera à tous les Membres du Conseil de l'Europe l'entrée en vigueur de la Convention, les noms des Hautes Parties Contractantes qui l'auront ratifiée, ainsi que le dépôt de tout instrument de ratification intervenu ultérieurement.

Avrupa Konseyi Hazinesi Evrakında saklanmak ve her iki metnin de aynı derecede muteber olmak üzere Fransızca ve İngilizce tek bir nüsha halinde 4 Kasım 1950'de Roma'da tanzim edilmiştir.

Umumi kâtip bunun tasdikli suretlerini imza eden bütün devletlere gönderecektir.

İNSAN HAKLARINI VE ANA HÜRRİYETLERİ KORUMAYA DAİR SÖZLEŞMEYE EK PROTOKOL *

İşbu Protokolü imza eden, Avrupa Konseyi Üyesi, hükümetler, İnsan Hakları ve Ana Hürriyetlerini Korumaya dair olup Roma'da 4 Kasım 1950 tarihinde imza edilmiş bulunan Sözleşmenin (aşağıda «Sözleşme» diye anılmıştır) 1 inci faslında esasen musarrafi bulunanlardan gayri hak ve hürriyetlerin müşterek müdafaasını temin için gereken tedbirleri almayı kararlaştırarak,

Aşağıdaki hususlar hakkında mutabık kalmışlardır :

Madde 1

Her hakikî veya hükmi şahıs mallarının münfiyetine riayet edilmesi hakkına maliktir. Herhangi bir kimse ancak amme menfaati icabı olarak ve kanunun derpliş eylediği şartlar ve devletler hukukunun umumî prensipleri dâhilinde mülkünden mahrum edilebilir.

Yukardaki hükümler, devletlerin, emvalin umumî menfaate uygun olarak istimallini tanzim veya vergilerin veyahut sair mükellefiyetlerin veyahut da para cezalarının tahsili için zarurî gördükleri kanunları yürürlüğe koymak

(*) I Numaralı Protokol, 20 Mart 1952 tarihinde Paris'te imza edilmiş ve 18 Mayıs 1954 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

I Numaralı Protokol 6366 sayılı ve 10 Mart 1954 tarihli «İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesi ve Buna Ek Protokolün Tasdiki Hakkında Kanun» ile onaylanmıştır (Resmî Gazete, 19 Mart 1954-8662; III T. Düstur, cilt 35, s. 1567).

DONE at Rome this 4th day of November 1950 in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary-General shall transmit certified copies to each of the signatories.

PROTOCOL TO THE CONVENTION FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOM *

The Governments signatory hereto, being Members of the Council of Europe,

Being resolved to take steps to ensure the collective enforcement of certain rights and freedoms other than those already included in Section I of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed at Rome on 4th November, 1950 (hereinafter referred to as «the Convention»),

Have agreed as follows :

Article 1

Every natural or legal person is entitled to the peaceful enjoyment of his possessions. No one shall be deprived of his possessions except in the public interest and subject to the conditions provided for by law and by the general principles of international law.

The preceding provisions shall not, however, in any way impair the right of a State to enforce such laws as it deems necessary to control the use of property in accordance with the general interest or to secure the payment of taxes or

(*) I was signed at Paris on 20 March 1952 and entered into force on 18 May 1954.

FAIT à Rome, le 4 novembre 1950, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général en communiquera des copies certifiées conformes à tous les signataires.

PROTOCOLE ADDITIONNEL À LA CONVENTION DE SAUVEGARDE DES DROITS DE L'HOMME ET DES LIBERTÉS FONDAMENTALES *

Les Gouvernements signataires, Membres du Conseil de l'Europe,

Résolus à prendre des mesures propres à assurer la garantie collective de droits et libertés autres que ceux qui figurent déjà dans le Titre I de la Convention de sauvegarde des Droits, l'homme et des libertés fondamentales, signée Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée «la Convention»),

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1er

Toute personne physique ou morale a droit au respect de ses biens. Nul ne peut être privé de sa propriété que pour cause d'utilité publique et dans les conditions prévues par la loi et les principes généraux du droit international.

Les dispositions précédentes ne portent pas atteinte au droit que possèdent les États de mettre en vigueur les lois qu'ils jugent nécessaires pour réglementer l'usage des biens conformément à l'intérêt général ou pour assurer le

(*) Il a été signé à Paris le 20 Mars 1952 et est entré en vigueur le 18 Mai 1954.

hususunda malik bulunduklari hukuka hael ge-

tirmez.

Madde 2

Kimse tahsil etmek hakkından mahrum edilemez. Devlet, eğitim ve öğretim sahasında deruhite edeceği vazifelerin ifasında, ebeveynin bu eğitim ve öğretim kandidate ve felsefi akidelatine göre temin etmek hakkına riayet edecektir.

Madde 3

Yüksek Akid Taraflar, teşrii organın intihabı hususunda halkın kanaatinin serbest olarak izharını sağliyan şerait dâhilinde uygun sürelerle gizli oyla serbest seçimler yapmayı taahhüt ederler.

Madde 4

Her Yüksek Akid Taraf, bu Protokolün imzası veya tasdikı anında veyahut daha sonra herhangi bir zaman, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edeceği bir beyanname ile belimleli münasebetlerini deruhite ettiği ve mezkur beyannameye zikrettiği ülkelerde bu Protokol hükümlerinin ne nispette tatbik edileceğini taahhüt ettiğini bildirir.

Gegen fikra mucibince bir beyanname tevdi etmiş bulunan her Yüksek Akid, zaman zaman mütekaddim bir beyannamenin mefadinı taddil eden veya bu Protokol hükümlerinin herhangi bir ülke üzerinde uygulanmasina son veren yeni bir beyannameyi, tevdi edebilir.

Bu madde gereğince yapılmış bir beyan Sözleşmenin 63 üncü maddesinin 1 inci fıkrasına uygun olarak yapılmış gibi telâkki olunacaktır.

Madde 5

Yüksek Akid Taraflar bu Protokolün 1, 2, 3 ve 4 üncü maddelerinin Sözleşmeye ek maddeler

Article 2

other contributions or penalties.

No person shall be denied the right to education. In the exercise of any functions which it assumes in relation to education and to teaching, the State shall respect the right of parents to ensure such education and teaching in conformity with their own religious and philosophical convictions.

Article 3

The High Contracting Parties undertake to hold free elections at reasonable intervals by secret ballot, under conditions which will ensure the free expression of the opinion of the people in the choice of the legislature.

Article 4

Any High Contracting Party may at the time of signature or ratification or at any time thereafter communicate to the Secretary-General of the Council of Europe a declaration stating the extent to which it undertakes that the provisions of the present Protocol shall apply to such of the territories for the international relations of which it is responsible as are named therein.

Any High Contracting Party which has communicated a declaration in virtue of the preceding paragraph may from time to time communicate a further declaration modifying the terms of any declaration or terminating the application of the provisions of this Protocol in respect of any territory.

Article 5

A declaration made in accordance with this article shall be deemed to have been made in accordance with Paragraph 1 of Article 63 of the Convention.

As between the High Contracting Parties the provisions of Article 1, 2, 3 and 4 of this Proto-

Article 2

taement des impôts ou d'autres contributions ou des amendes.

Nus ne peut se voir refuser le droit à l'instruction. L'Etat, dans l'exercice des fonctions qu'il assumera dans le domaine de l'éducation et de l'enseignement, respectera le droit des parents d'assurer cette éducation et cet enseignement conformément à leurs convictions religieuses et philosophiques.

Article 3

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à organiser, à des intervalles raisonnables, des élections libres au scrutin secret, dans les conditions qui assurent la libre expression de l'opinion du peuple sur le choix du corps législatif.

Article 4

Toute Haute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou de la ratification du présent Protocole ou à tout moment par la suite, communiquer au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe une déclaration indiquant la mesure dans laquelle il s'engage à ce que les dispositions du présent Protocole s'appliquent à tels territoires qui sont désignés dans ladite déclaration et dont elle assure les relations internationales.

Toute Haute Partie Contractante qui a communiqué une déclaration en vertu de paragraphes précédents peut, de temps à autre, communiquer une nouvelle déclaration modifiant les termes de toute déclaration antérieure ou mettant fin à l'application des dispositions du présent Protocole sur un territoire quelconque.

Une déclaration faite conformément au présent article sera considérée comme ayant été faite conformément au paragraphe 1 de l'article 63 de la Convention.

Article 5

Les Hautes Parties Contractantes considèrent les articles 1, 2, 3 et 4 de ce Protocole

ler olarak telâkki edecekler ve Sözleşmenin bütün hükümleri buna göre tatbik edilecektir.

Madde 6

Bu Protokol Sözleşmeyi imza eden Avrupa Konseyi Üyelerinin imzalarına açıktır. Bu Protokol Sözleşme ile birlikte veya ondan sonra tasdik edilecektir. Protokol, 10 tasdiknamenin tevdiinden sonra yürürlüğe girecektir.

Protokol, bilâhare tasdik edecek her mümzî için, tasdiknamesinin tevdiini müteakıp yürürlüğe girecektir.

Tasdiknameler Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecek, o da tasdik edenlerin isimlerini bütün Üyelere tebliğ edecektir.

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere Fransızca ve İngilizce olarak ve Avrupa Konseyi Hazinesi Evrakında saklanacak tek bir nüsha halinde 20 Mart 1952'de Paris'te tanzim edilmiştir. Umumi Kâtip bunun tasdikli sûretlerini imza eden bütün devletlere aönderecektir.

col shall be regarded as additional Articles to the Convention and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 6

This Protocol shall be open for signature by the Members of the Council of Europe, who are the signatories of the Convention; It shall be ratified at the same time as or after the ratification of the Convention. It shall enter into force after the deposit of ten Instruments of ratification. As regards any signatory ratifying subsequently, the Protocol shall enter into force at the date of the deposit of its Instrument of ratification.

The Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe, who will notify all Members of the names of those who have ratified.

Done at Paris on the 20 th day of March 1952, In English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary-General shall transmit certified copies to each of the signatory Governments.

comme des articles additionnels à la Convention, et toutes les dispositions de la Convention s'appliqueront en conséquence.

Article 6

Le présent protocole est ouvert à la signature des Membres du Conseil de l'Europe, signataires de la Convention; Il sera ratifié en même temps que la Convention ou après la ratification de celle-ci. Il entrera en vigueur après le dépôt de dix Instruments de ratification. Pour tout signataire qui le ratifiera ultérieurement, le Protocole entrera en vigueur dès le dépôt de l'Instrument de ratification.

Les Instruments de ratification seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe qui notifiera à tous les Membres les noms de ceux qui l'auront ratifié.

Fait à Paris, le 20 mars 1952, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général en communiquera copie certifiée conforme à chacun des gouvernements signataires.